MUSIC JOURNAL วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038
Volume 28 No.7
March 2023

SEADOM
Southeast Asian Directors of Music

SEADOM

SOUTHEAST ASIAN DIRECTORS OF MUSIC ASSOCIATION

CONGRESS 2023
THAILAND

"MANAGING CHANGE"

COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL UNIVERSITY

CREATIVE CITY OF MUSIC NAKHON PATHOM

PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
BANGKOK

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

EDITOR'S TALK

สวัสดีผู้อ่านเพลงดนตรีทุกท่าน ภาพปกเพลงดนตรีเดือนมีนาคม มาจากกิจกรรมการประชุม SEADOM หรือ Southeast Asia Director of Music ซึ่งในปีนี้ จัดเป็นครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๙-๑๑ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นเจ้าภาพจัดงาน หลังจากที่หยุดกิจกรรมไปในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การประชุม SEADOM มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความร่วมมือและพัฒนาการศึกษาดนตรีในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการจัดประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมกว่า ๑๕๐ คน จาก ๒๑ ประเทศ มาแลกเปลี่ยนความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีระหว่างกัน

Music Entertainment นำเสนอบทความ “ศิษย์พระเจนดุริยางค์ผู้สรรค์สร้างเพลงไทยสากลระดับตำนาน” ตอนที่ ๔ ในตอนนี้นำเสนอผลงานและประวัติโดยสังเขปของครูเอื้อ สุนทรสนาน หัวหน้าวงดนตรีสุนทราภรณ์ และยังได้รับยกย่องจากองค์การ UNESCO ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก ในสาขาวัฒนธรรมดนตรีไทยสากล ในปี ๒๕๕๒ ในตอนนี้นำเสนอบทเพลงอมตะ เช่น แรกพบ สบรัก กรุงเทพราตรี กลิ่นราตรี งอนแต่งาม และดอกไม้เมืองเหนือ

Thai and Oriental Music ในเดือนนี้นำเสนอเกี่ยวกับเพลงบาทสกุณี ซึ่งเป็นเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง และอยู่ในลำดับสุดท้ายของเพลงโหมโรงกลางวัน ความพิเศษของเพลงบาทสกุณีที่แตกต่างจากเพลงหน้าพาทย์เพลงอื่น ๆ เชิญติดตามต่อในตัวบทความ

Classical Guitar นำเสนอบทความเทศกาลกีตาร์คลาสสิกระดับโลก ตอนที่ ๕ JoAnn Falletta International Guitar Concerto Competition โดยงานแข่งกีตาร์งานนี้มีความแตกต่างจากงานแข่งอื่น ๆ ตรงที่บทเพลงที่ใช้ในการเข้าร่วมแข่งขันตั้งแต่รอบแรกจนถึงรอบชิงชนะเลิศเป็นบทประพันธ์ประเภทคอนแชร์โต ซึ่งปกติบทประพันธ์แบบคอนแชร์โตจะใช้เพียงแค่ในรอบชิงชนะเลิศเท่านั้น

Music: Did you know? กล่าวถึงแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงของนักดนตรีคลาสสิกที่มีชื่อเสียง เช่น Hector Berlioz, Robert Schumann, Johannes Brahms และ Fryderyk Chopin แรงบันดาลใจคืออะไร และคีตกวีเหล่านี้มีอะไรขับเคลื่อนการประพันธ์เพลงของเขา ติดตามได้จากด้านใน

ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

MUSIC วารสารเพลงดนตรี JOURNAL

Volume 28 No. 7
March 2023

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร
ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ
ธัญญวรรณ รัตนภพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ
Kyle Fyr

ฝ่ายภาพ
คนึงนิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์
จรูญ กะการดี
นรเศรษฐ์ รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม
ธัญญวรรณ รัตนภพ

เว็บมาสเตอร์
ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicmujournal@gmail.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC

NAKHON PATHOM

“นครปฐม เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic
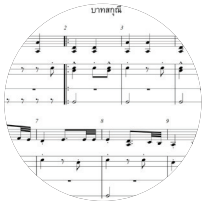
สารบัญ
Contents

Music Entertainment

06
เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา
“ศิษย์พระเจนดุริยางค์
ผู้สรรค์สร้างเพลงไทยสากล
ระดับตำนาน” ตอนที่ ๔
“เอื้อ สุนทรสนาน” (๑)
กิตติ ศรีเปารยะ
(Kitti Sripaurya)

Thai and Oriental Music

26
สังคีตลักษณ์วิเคราะห์
เพลงโหมโรงกลางวัน ตอนที่ ๔
เพลงบาทสกุณี
เดชน์ คงอิ่ม
(Dejn Gong-im)

Classical Guitar

36
เทศกาลกีตาร์คลาสสิกระดับโลก
ตอนที่ ๕ “JoAnn Falletta
International Guitar
Concerto Competition”
งานแข่งกีตาร์คลาสสิก
แบบคอนแชร์โตงานแรกของโลก
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ
(Chinnawat Themkumkwun)

Music: Did you know?

42
ใครบันดาลใจ?
เบื้องหลังพลังสร้างสรรค์
ของคีตกวีดัง
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์
(Krittaya Chuamwarasart)

*แตะเลือกหัวเรื่องที่ต้องการ เพื่ออ่านเรื่องราวด้านใน

เรื่องเล่าเบาสมอง สนองปัญญา

“ศิษย์พระเจนดุริยางค์ ผู้สรรค์สร้างเพลงไทย สากระดับตำนาน”

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ [Kitti Sripaurya]
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีสมัยนิยม
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตอนที่ ๔

“เอื้อ สุนทรสนาน” (๑)

“เอื้อ สุนทรสนาน” เป็นนักดนตรีไทยคนแรกที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นบุคคลดีเด่นของโลก รายละเอียดดังปรากฏตามข้อเขียนของ Ekanong Duangjak ใน “บล็อกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์” ดังข้อความที่สำเนามาดังต่อไปนี้

เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐ กระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอชื่อ ครูเอื้อ สุนทรสนาน ต่อองค์การยูเนสโกในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีครูเอื้อ เพื่อให้เป็นบุคคลดีเด่นของโลก เมื่อวันที่ ๒๙ มิ.ย. ๒๕๕๒ กระทรวงวัฒนธรรมได้รับแจ้งจากผู้แทนไทยประจำยูเนสโกว่า จากการกลั่นกรองคัดเลือกบุคคลสำคัญของโลก ๕ สาขา คือ การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๓ มิ.ย. ๒๕๕๒ ได้เห็นชอบให้ครูเอื้อ สุนทรสนาน เป็นบุคคลสำคัญของโลก โดยจะมีมติรับรองอย่างเป็นทางการในการประชุมสมัยสามัญครั้งที่ ๓๕ ในเดือนตุลาคม ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส และประเทศไทยจะจัดงานเฉลิมฉลองในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันเกิดครบรอบ ๑๐๐ ปี จนถึงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔

สำหรับประวัติของครูเอื้อ สุนทรสนาน มีนามเดิมแรกสุดว่า “ละออ” ต่อมาบิดาให้นามใหม่เป็น “บุญเอื้อ” และได้มาเปลี่ยนอีกครั้งในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็น “เอื้อ สุนทรสนาน”

เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๓ ในสกุล “สุนทรสนาน” อันเป็นสกุลพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ บ้านตำบลโรงหวี อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม บิดาชื่อ นายดี สุนทรสนาน มารดาชื่อ นางแส สุนทรสนาน

ชีวิตสมรส ได้สมรสกับนางสาวอาภรณ์ กรรณสูตร ธิดาพระยาสุนทรบุรี มีบุตร ๑ คน คือ คุณอติพร เสนาะวงศ์

วัยเด็กเริ่มเข้าศึกษาที่โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บูรณะ แล้วย้ายไปศึกษาต่อที่วัดระฆังโฆษิตารามจนจบชั้นประถม ได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนพรานหลวง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าให้ตั้ง

ขึ้นเพื่อสอนดนตรีทุกประเภท ที่สวนมิสกวัน โดยมีพระเจนดุริยางค์เป็นอาจารย์ใหญ่ เป็นผู้สนใจและมีความมุมานะพยายามอย่างมากจนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้จนชำนาญและเป็นหนึ่งในเมืองไทยในยุคต่อมา คือสีไวโอลินและเป่าแซกโซโฟน

เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาแล้ว ได้เข้ารับราชการเป็นนักดนตรีประจำกองเครื่องสายฝรั่งหลวง ที่กรมมหรสพกระทรวงวัง ในปี ๒๔๖๗ และโอนไปอยู่ที่กรมโฆษณาการหรือกรมประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันในปี ๒๔๘๒ จนกระทั่งได้เกษียณอายุราชการในปี ๒๕๑๔ และได้เป็นผู้ก่อตั้งวงดนตรี "สุนทราภรณ์" และครูเอื้อยังก่อตั้งโรงเรียนสุนทราภรณ์

ครูเอื้อ สุนทรสนาน มีผลงานฝากไว้ให้อนุชนรุ่นหลังมากมาย เช่น เพลงปลุกใจ เพลงสดุดี เพลงถวายพระพรถวายความจงรักภักดี มากกว่า ๑๐๐ เพลง เพลงประจำสถาบัน เพลงประจำจังหวัด ทั้งที่บันทึกเสียงแล้วและยังมิได้บันทึกเสียง มากกว่า ๓๐๐ เพลง เพลงอื่น ๆ ที่มีทั้งเพลงรัก เพลงลีลาศ เพลงรำวง เพลงพื้นบ้าน เพลงละคร เพลงประกอบภาพยนตร์ มากกว่า ๑,๐๐๐ เพลง

ได้รับเกียรติให้ดำรงตำแหน่ง นายกสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุด "ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ" ในปี ๒๕๑๘

ได้รับพระราชทานโล่เกียรติยศในฐานะศิลปินตัวอย่างสาขาผู้ประพันธ์เพลงประจำปี ๒๕๒๓

ได้รับแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ถึง ๔ ครั้ง ...

วงดนตรีกรมโฆษณาการ (รุ่นแรก) เอื้อ สุนทรสนาน ยืนอยู่ทางขวา ด้านหน้าเปียโน

จุดเริ่มต้นของวงสุนทราภรณ์เกิดขึ้นหลังจากนั้นไม่นาน เมื่อคราวเขานำวงดนตรีไปแสดงที่โรงภาพยนตร์โอเดียน ใน พ.ศ. ๒๔๘๒ แล้วผู้จัดงานเห็นว่าดูไม่เหมาะที่จะนำวงดนตรีราชการมาบรรเลงในโรงภาพยนตร์เอกชน จึงหารือว่าควรใช้ชื่ออื่นสำหรับเล่นนอกเวลาราชการ

ตราสัญลักษณ์ประจำวงสุนทราภรณ์

วงสุนทราภรณ์น่าจะเป็นวงแรกที่นำดนตรีไทยเดิมมาผสมผสานกับดนตรีสากลสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว งานนี้ยังช่วยอนุรักษ์เพลงไทยเดิมให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางไม่สูญหายไปกับกาลเวลา ครูเอื้อสร้างกิจกรรมทางดนตรีไว้ไม่เพียงแค่บทเพลงแต่ยังก่อตั้งโรงเรียนสุนทราภรณ์การดนตรี สร้างคนดนตรีคุณภาพมากมาย ซึ่งต่อมาบางคนได้เป็นศิลปินแห่งชาติ เช่น เพ็ญศรี พุ่มชูศรี รวงทอง ทองลั่นธม ม.ร.ว.ถนัดศรี สวัสดิวัตน์ และมัณฑนา โมรากุล รวมถึงนักเรียนอีกนับหมื่น

แผ่นเสียงชาวคณะสุนทราภรณ์

ครูเอื้อ สุนทรสนาน รับพระราชทานเสมาทองคำพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร.
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วงสุนทราภรณ์เป็นวงดนตรีวงแรกที่ได้รับพระราชทานเพลงพระราชนิพนธ์หลายบทเพลงไปบรรเลงและบันทึกเสียง อันเป็นเกียรติยศสูงสุดสำหรับ “เอื้อ สุนทรสนาน” และวงสุนทราภรณ์ นอกจากเป็นนักประพันธ์เพลงชั้นครูแล้ว เขายังขับร้องบันทึกเสียงด้วยน้ำเสียงอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวยากที่ใครจะเลียนแบบได้ บทความตอนนี้ผู้เขียนคัดเลือกบทเพลงที่เป็นทั้งผลงานการประพันธ์และขับร้องของท่าน ดังต่อไปนี้

เพลงลำดับที่ ๑ “แรกพบสบรัก” เพลงนี้ครูเอื้อขับร้องร่วมกับ “ชวลี ช่วงวิทย์” นักร้องหญิงคนหนึ่งของวงสุนทราภรณ์ ในลีลาจังหวะช้า แนวทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บน Eb major ผสม pentatonic scale ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อน - ABCD ความยาวท่อนละ ๘ ห้องเพลง

แรกพบสบรัก (https://www.youtube.com/watch?v=o3C9hXxrQFE)	
คำร้อง สุรัฐ พุกกะเวส	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(ช. ชายร้อง) (ญ. หญิงร้อง) (พ. ร้องพร้อมกัน)	
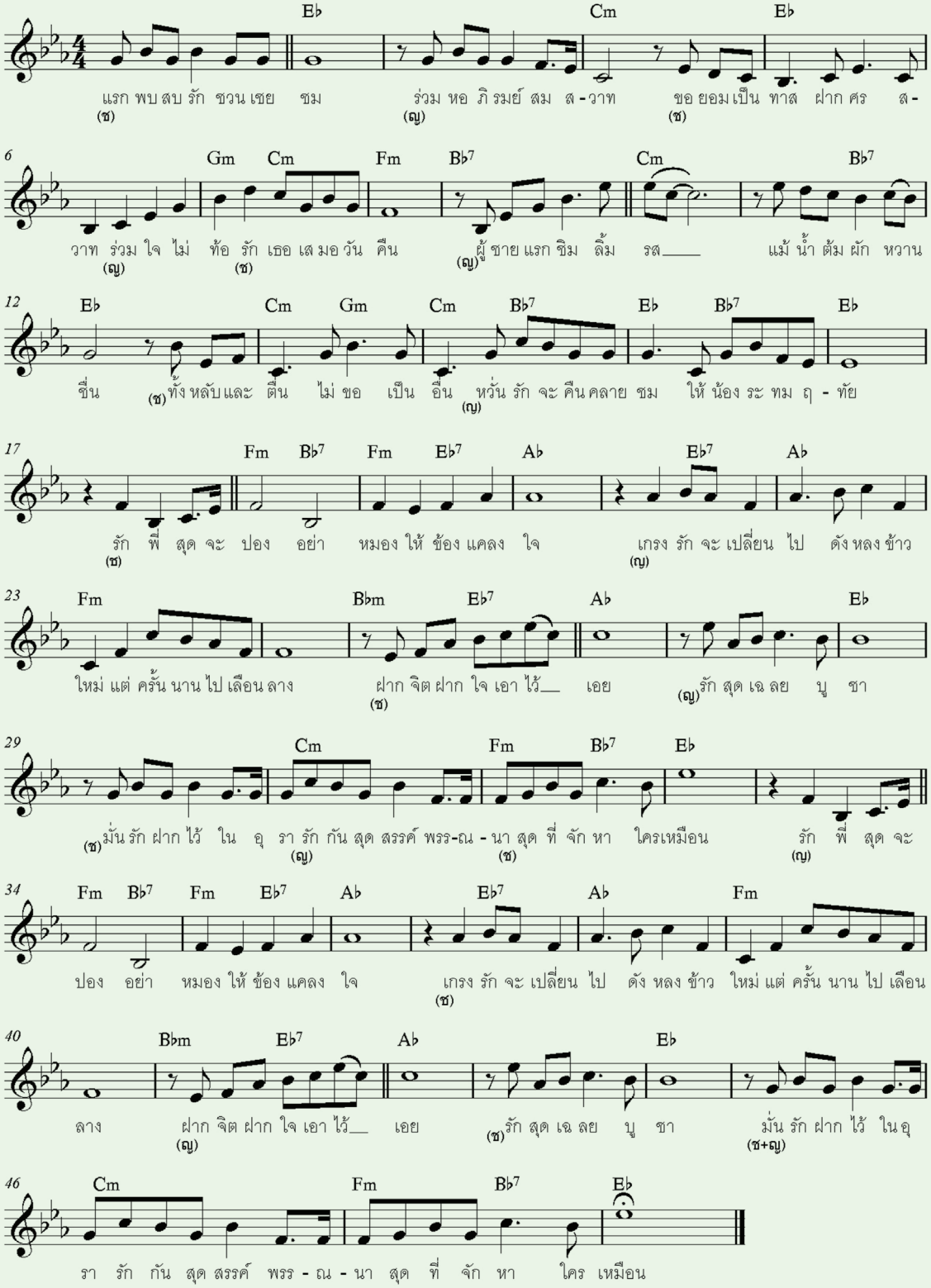
ช. แรกพบสบรักชวนเชยชม ญ. ร่วมหอภิรมย์สมสวาท
ช. ขอยอมเป็นทาส ฝากศรสวาท ญ. ร่วมใจไม่ขาด ช. รักเธอเสมอวันคืน
ญ. ผู้ชายแรกชิมลิ้มรัก แม้น้ำต้มผักหวานชื่น ช. ทั้งหลับและตื่นไม่ขอเป็นอื่น
ญ. หวั่นรักจะคืนคลายชม ให้น้องระทมฤทัย
ช. รักพี่สุดจะปอง อย่าหมองให้ข้องแคลงใจ
ญ. เกรงรักจะเปลี่ยนไป ดังหลงข้าวใหม่ แต่ครั้นนานไปเลือนลา
ช. ฝากจิตฝากใจเอาไว้เอย ญ. รักสุดเฉลยบูชา
ช. มั่นรักฝากไว้ในอุรา ญ. รักกันสุดสรรค์พรรณนา ช. สุดที่จะหาใครเหมือน
ญ. รักพี่สุดจะปอง อย่าหมองให้ข้องแคลงใจ
ช. เกรงรักจะเปลี่ยนไป ดังหลงข้าวใหม่ แต่ครั้นนานไปเลือนลา
ญ. ฝากจิตฝากใจเอาไว้เอย ช. รักสุดเฉลยบูชา
พ. มั่นรักฝากไว้ในอุรา รักกันสุดสรรค์พรรณนา สุดที่จะหาใครเหมือน

แรกพบสบรัก

♩ = 68

คำร้อง สุรัฐ พุกกะเวส ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

เพลงลำดับที่ ๒ “กรุงเทพราตรี” ตามชื่อเพลงพรรณนาร่ายยาวถึง “กรุงเทพมหานคร” ฉบับเต็มมี ๓ ท่อน ซึ่งถ้าบันทึกเสียงให้ครบทั้งหมดในยุคนั้นต้องใช้แผ่นเสียง (ครั่ง) ประมาณ ๓ แผ่น ตัวอย่างที่นำมาเล่าสู่กันฟังมีเฉพาะท่อนแรกเท่านั้น (เนื้อร้องฉบับเต็มอยู่ในกรอบถัดไป) แนวทำนองบันทึกอยู่บน Eb major + pentatonic scale ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อนยอดนิยม - AABA

กรุงเทพราตรี (https://www.youtube.com/watch?v=NXLuXrgrUDo)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(ช. ชายร้อง) (ญ. หญิงร้อง) (พ. ร้องพร้อมกัน)	
ญ. โอ้กรุงเทพเมืองฟ้าอมร ช. ฮัม... ญ. สมเป็นนครมหาธานี ช. สมเป็นนครมหาธานี ญ. สวยงามหนักหนายามราตรี ช. งามเหลือเกินเพลิดเพลินฤดี ญ. ช่างงามเหลือที่จะพรรณนา ช. เที่ยวดูเล่นแลเห็นอาคาร ญ. ฮัม... ช. เหมือนดังวิมานสถานเทวา ญ. เหมือนดังวิมานสถานเทวา ช. ทั้งยานพาหนะละลานตา ญ. งามแสนงามเหมาะนามสมญา ช. เหมือนเทพสร้างมาจึงงามวิไล ญ. ราชดำเนินน่าเดินเพลิดเพลิน เรียบร้อยพราวพรรณ ช. สมนามสำคัญเฉิดฉันอำไพ ญ. แสงไฟแสงโคมเล้าโลมฤทัย ช. ทั้งเมืองวิไลคล้ายยามทิวา ญ. โอ้เมืองแก้วเลิศแล้วราตรี ช. ฮัม... ญ. ทุกสิ่งล้วนมีชีวิตชีวา ช. ทุกสิ่งล้วนมีชีวิตชีวา ญ. ทั้งเงาลำน้ำเจ้าพระยา พ. ยามสายลมเฉื่อยฉิวพลิ้วมา ประกายวับตาเลิศเลอนักเอย	

กรุงเทพราตรี

(เนื้อร้องฉบับเต็ม ๓ ท่อน)

ญ. โอ้กรุงเทพเมืองฟ้าอมร ช. ฮัม... ญ. สมเป็นนครมหาธานี ช. สมเป็นนครมหาธานี
ญ. สวยงามหนักหนายามราตรี ช. งามเหลือเกินเพลิดเพลินฤดี ญ. ช่างงามเหลือที่จะพรรณนา
ช. เที่ยวดูเล่นแลเห็นอาคาร ญ. ฮัม... ช. เหมือนดังวิมานสถานเทวา ญ. เหมือนดังวิมานสถานเทวา
ช. ทั้งยานพาหนะละลานตา ญ. งามแสนงามเหมาะนามสมญา ช. เหมือนเทพสร้างมาจึงงามวิไล
ญ. ราชดำเนินน่าเดินเพลิดเพลิน เรียบร้อยพราวพรรณ ช. สมนามสำคัญเฉิดฉันอำไพ
ญ. แสงไฟแสงโคมเล้าโลมฤทัย ช. ทั้งเมืองวิไลคล้ายยามทิวา
ญ. ยอดปราสาทเป็นชั้นเป็นเชิง ช. ฮัม... ญ. เหมือนลอยระเริงเล่นเหลิงนภา ช. เหมือนลอยระเริงเล่นเหลิงนภา
ญ. เหมือนดังจะเย้ยดวงดารา พ. เป็นเพราะจันทร์ผ่องพรรณฉายมา จึงวาววับตายิ่งพาเคลิ้มใจ
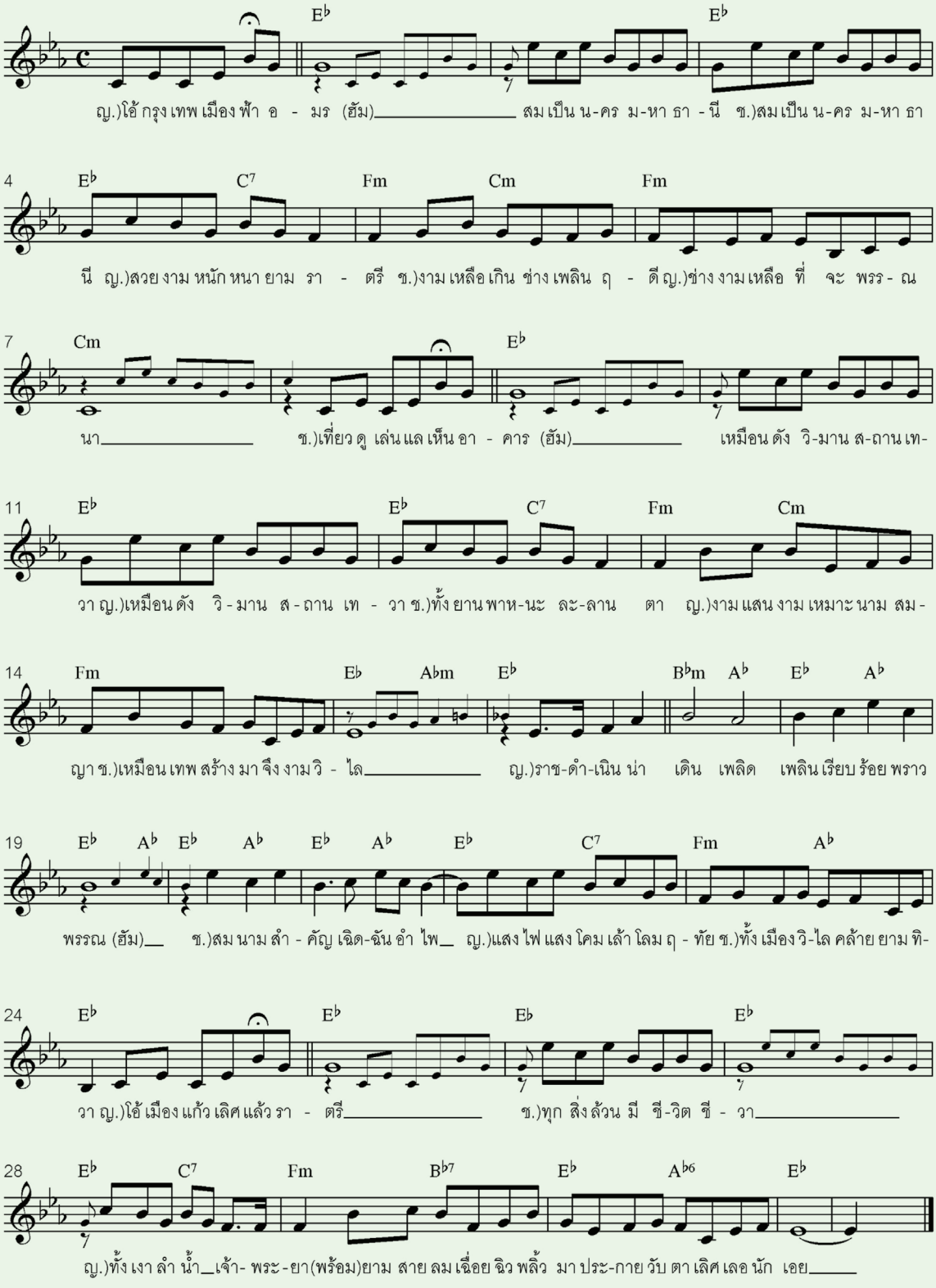
ญ. ยอดมณฑปช่อฟ้าตระการ ช. ฮัม... ญ. สำเริงสำราญสถานเวียงชัย ช. สำเริงสำราญสถานเวียงชัย
ญ. เหมือนเมืองสวรรค์ของชาวไทย ช. ชนทั้งเมืองรุ่งเรืองวิไล ญ. ถ้วนทั่วทุกวัยเลิศจริงหญิงชาย
ช. ดังจะข่มอัปสรเทวา ญ. ฮัม... ช. ยิ้มยวนเย้าตาดูแล้วสบาย ญ. ยิ้มยวนเย้าตาดูแล้วสบาย
ช. หรือเป็นชาวฟ้ามาเดินกราย ญ. เมืองนั้นงามดั่งเทพนิยาย ช. ทั้งหญิงและชายแต่งกายสวยดี
ญ. แหล่งเที่ยวหย่อนใจทั่วไป หลากหลายรายเรียง ช. หญิงชายเคล้าเคียงเพลินเสียงดนตรี
ญ. ทุกคืนเสียงเพลงครื้นเครงเพราะดี ช. สวนลุมพินีเขาดินวนา
ญ. โอ้เมืองแก้วเลิศแล้วราตรี ช. ฮัม... ญ. ทุกสิ่งล้วนมีชีวิตชีวา ช. ทุกสิ่งล้วนมีชีวิตชีวา
ญ. ทั้งเงาลำน้ำเจ้าพระยา พ. ยามสายลมเฉื่อยฉิวพลิ้วมา ประกายวับตาเลิศเลอนักเอย

ญ. หากกรุงเทพขาดฉันและเธอ ช. ฮัม... ญ. ถึงงามล้ำเลอไม่พร้อมไพบูลย์ ช. ถึงงามล้ำเลอไม่พร้อมไพบูลย์
ญ. เหมือนเป็นเมืองร้างใจอาดูร ช. ความวิไลไม่งามพร้อมมูล ญ. ขาดความสมบูรณ์เกื้อกูลทวี
ช. เมื่อมาอยู่ใกล้ชู้ชูใจ ญ. ฮัม... ช. ทั้งเมืองวิไลสดใสทันที ญ. ทั้งเมืองวิไลสดใสทันที
ช. เพราะเราถนอมกันโดยดี ญ. ความรักเราแน่นอนทวี ช. ถึงนานกี่ปีไม่มีร้างรา
ญ. ต่างคนปลื้มเปรม อิ่มเอมคลอเคล้ากันไป ช. น้ำคำน้ำใจมอบไว้บูชา
ญ. รักเราน้อมนำน้ำคำสัญญา ช. ขอองค์พุทธารับเป็นพยาน
ญ. จิตสลักด้วยรักเจือจุน ช. ฮัม... ญ. นับเป็นผลบุญอุดหนุนบันดาล ช. นับเป็นผลบุญอุดหนุนบันดาล
ญ. ทุกยามค่ำเช้าเราบนบาน พ. ความรักเราไม่มีร้าวราน ถ้อยคำสาบานแน่นอนนักเอย

กรุงเทพราตรี

SLOW

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน คำร้อง : แก้ว อัจฉริยะกุล
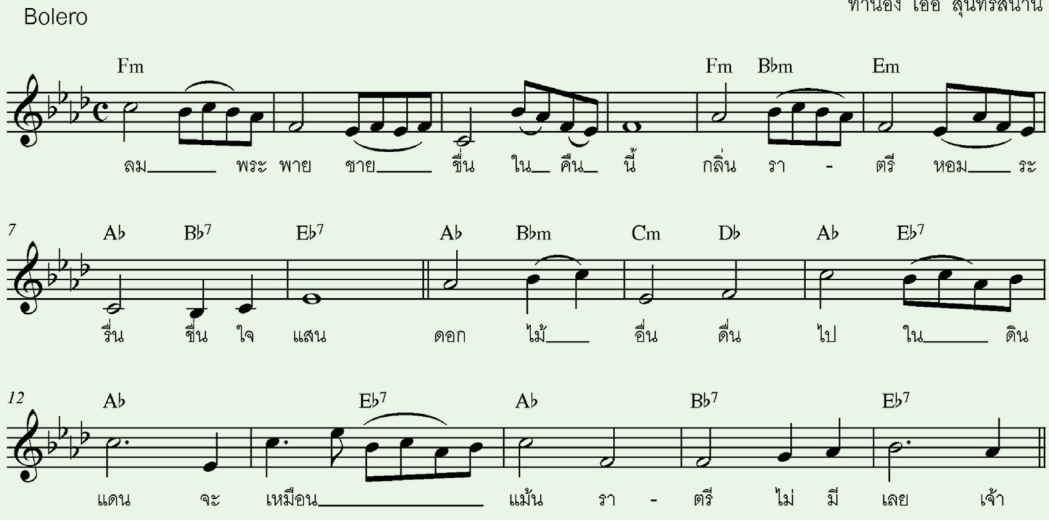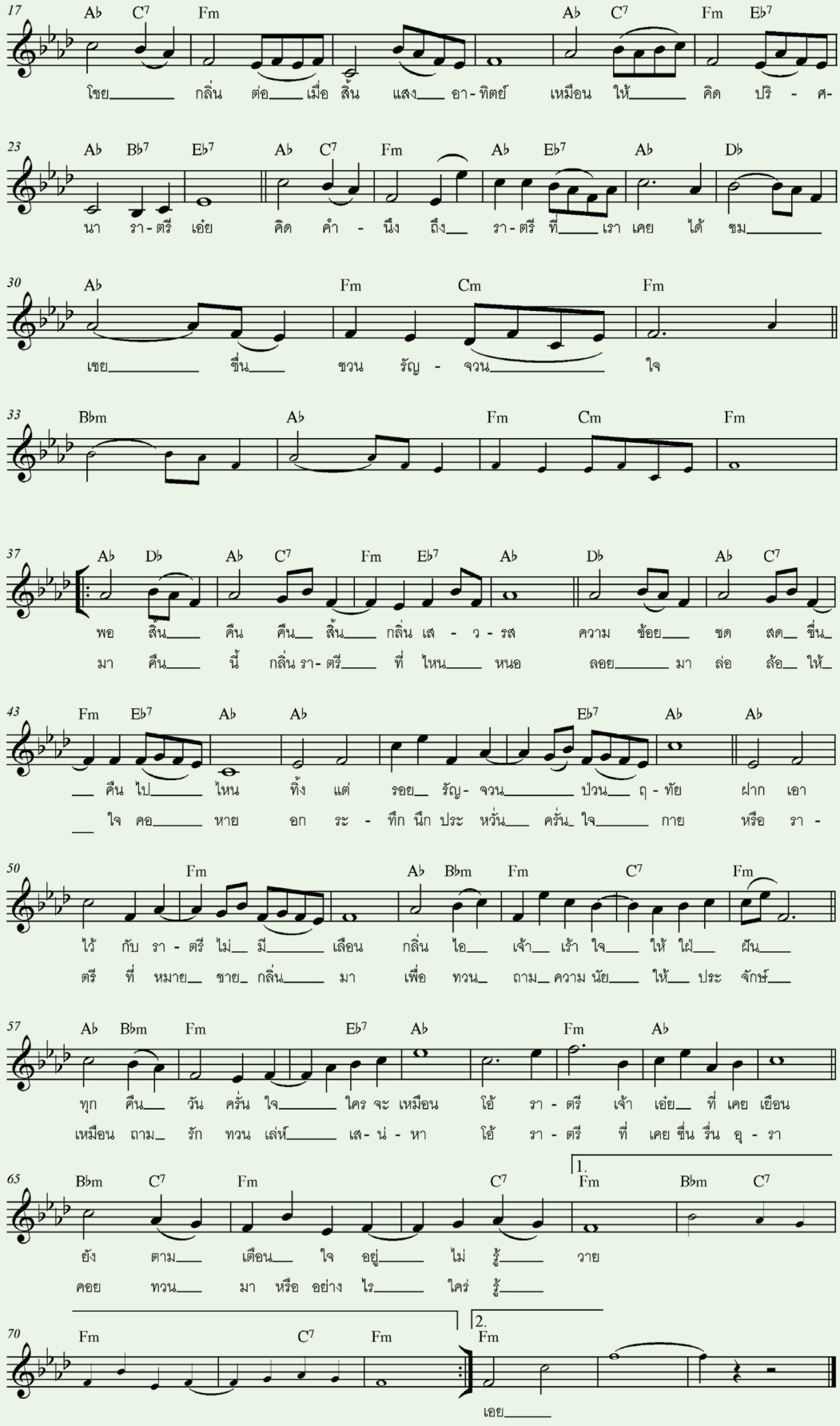

ลำดับที่ ๓ “กลิ่นราตรี” ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับโดยครูเอื้อ ไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บน F natural minor ผสมกับบันไดเสียงที่ถือเป็นญาติสนิท คือ Ab major ฟอร์มเพลงเป็น ๘ ท่อน เดินหน้าไม่ซ้ำแนวทำนองกัน

กลิ่นราตรี (https://www.youtube.com/watch?v=5qD_9aSAraw)	
คำร้อง ทรง สาลิตุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
ลมพระพาย ชายชื่น ในคืนนี้ ดอกไม้อื่น ดื่นไป ในดินแดน เจ้าโชยกลิ่น ต่อเมื่อ สิ้นแสงอาทิตย์ คิดคำนึง ถึงราตรี ที่เราเคย พอสิ้นคืน คืนสิ้น กลิ่นเสาวรส ทิ้งแต่รอย รัญจวน ป่วนฤทัย กลิ่นอายเจ้า เร้าใจ ให้ใฝ่ฝัน โอ้ราตรี เจ้าเอ๋ย ที่เคยเยือน มาคืนนี้ กลิ่นราตรี ที่ไหนหนอ อกระทึก นึกประหวั่น ครั่นใจกาย เพื่อทวนถาม ความใน ให้ประจักษ์ โอ้ราตรี ที่เคยชื่น รื่นอุรา	กลิ่นราตรี หอมระรื่น ชื่นใจแสน จะเหมือนแม้น ราตรี ไม่มีเลย เหมือนให้คิด ปริศนา ราตรีเอ๋ย ได้ชมเชย ชื่นชวน รัญจวนใจ ความช้อยชด สดชื่น คืนไปไหน ฝากเอาไว้ กับราตรี ไม่มีเลือน ทุกคืนวัน ครั่นใจ ใครจะเหมือน ยังตามเตือน ใจอยู่ ไม่รู้วาย ลอยมาล่อ ล้อให้ ใจคอหาย หรือราตรี ที่หมาย ชายกลิ่นมา เหมือนถามรัก ทวนเล่ห์ เสน่หา ลอยทวนมา หรืออย่างไร ใคร่รู้เอย

กลิ่นราตรี

คำร้อง ทรง สาลิตุล
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
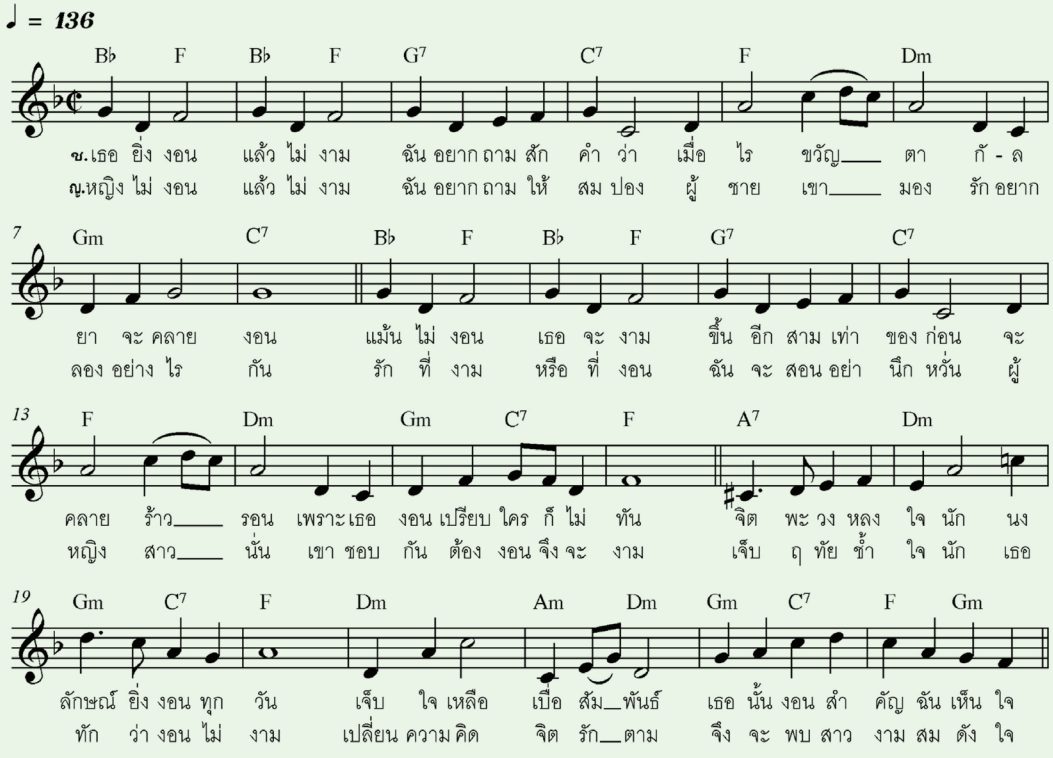

17 A♭ C7 Fm A♭ C7 Fm E♭7
โชย กลิ่น ต่อ เมื่อ สิ้น แสง อา - ทิตย์ เหมือน ให้ คิด ปริ - ศ-
23 A♭ B♭7 E♭7 A♭ C7 Fm A♭ E♭7 A♭ D♭
นา รา - ตรี เอ๋ย คิด คำ - นึง ถึง รา - ตรี ที่ เรา เคย ได้ ชม
30 A♭ Fm Cm Fm
เชย ชื่น ชวน รัญ - จวน ใจ
33 B♭m A♭ Fm Cm Fm
37 A♭ D♭ A♭ C7 Fm E♭7 A♭ D♭ A♭ C7
พอ สิ้น คืน คืน สิ้น กลิ่น เส - ว - รส ความ ช้อย ชด สด ชื่น
มา คืน นี้ กลิ่น รา - ตรี ที่ ไหน หนอ ลอย มา ล่อ ล้อ ให้
43 Fm E♭7 A♭ A♭ E♭7 A♭ A♭
คืน ไป ไหน ทิ้ง แต่ รอย รัญ - จวน ป่วน ฤ - ทัย ฝาก เอา
ใจ คอ หาย อก ระ - ทึก นึก ประ หวั่น ครั่น ใจ กาย หรือ รา -
50 Fm A♭ B♭m Fm C7 Fm
ไว้ กับ รา - ตรี ไม่ มี เลือน กลิ่น ไอ เจ้า เร้า ใจ ให้ ใฝ่ ฝัน
ตรี ที่ หมาย ชาย กลิ่น มา เพื่อ ทวน ถาม ความ นัย ให้ ประ จักษ์
57 A♭ B♭m Fm E♭7 A♭ Fm A♭
ทุก คืน วัน ครั่น ใจ ใคร จะ เหมือน โอ้ รา - ตรี เจ้า เอ๋ย ที่ เคย เยือน
เหมือน ถาม รัก ทวน เล่ห์ เส - น่ - หา โอ้ รา - ตรี ที่ เคย ชื่น รื่น อุ - รา
65 B♭m C7 Fm C7 1. Fm B♭m C7
ยัง ตาม เตือน ใจ อยู่ ไม่ รู้ วาย
คอย ทวน มา หรือ อย่าง ไร ใคร่ รู้
70 Fm C7 Fm 2. Fm
เอย
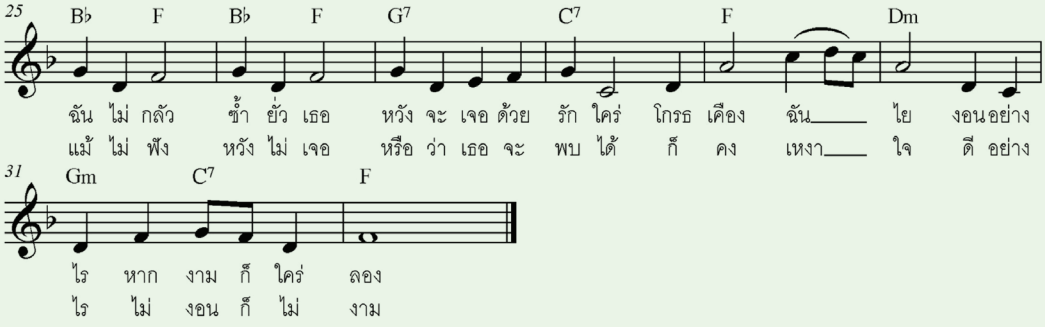
ลำดับที่ ๔ “งอนแต่งาม” เพลงขับร้องคู่บันทึกเสียงต้นฉบับโดยเอื้อ สุนทรสนาน ร่วมกับมัณฑนา โมรากุล เนื้อหาเพลงดูได้จากเนื้อร้องในกรอบด้านล่าง ลีลาเพลงในจังหวะ fox trot ค่อนข้างเร็ว ไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บนบันไดเสียง F major + pentatonic ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อน - AABA

งอนแต่งาม (https://www.youtube.com/watch?v=bB81mtDqsK๔)	
คำร้อง สุรัฐ พุกกะเวส	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(ช. ชายร้อง) (ญ. หญิงร้อง)	
ช. เธอยิ่งงอนแล้วไม่งาม ฉันอยากถามสักคำว่า เมื่อไรขวัญตา กัลยาจะคลายงอน แม้นไม่งอนเธอจะงาม ขึ้นอีกสามเท่าของก่อน จะคลายร้าวรอน เพราะเธองอนเปรียบใครก็ไม่ทัน จิตพะวงหลงใจนัก นงลักษณ์ยิ่งงอนทุกวัน เจ็บใจเหลือเบื่อสัมพันธ์ เธอนั้นงอนสำคัญฉันเห็นใจ ฉันไม่กลัวช้ำยั่วเธอ หวังจะเจอด้วยรักใคร่ โกรธเคืองฉันไย งอนอย่างไรหากงามก็ใคร่ลอง ญ. หญิงไม่งอนแล้วไม่งาม ฉันอยากถามให้สมปอง ผู้ชายเขามอง รักอยากลองอย่างไรกัน รักที่งามหรือที่งอน ฉันจะสอนอย่านึกหวั่น ผู้หญิงสาวนั้น เขาชอบกันต้องงอนจึงจะงาม เจ็บฤทัยช้ำใจนัก เธอทักว่างอนไม่งาม เปลี่ยนความคิดจิตรักตาม จึงจะพบสาวงามสมดังใจ แม้นไม่ฟังหวังไม่เจอ หรือว่าเธอจะพบได้ ก็คงเหงาใจ ดีอย่างไรไม่งอนก็ไม่งาม	

งอนแต่งาม

คำร้องโดย สุรัฐ พุกกะเวส ทำนองโดย เอื้อ สุนทรสนาน

ลำดับที่ ๕ "ดอกไม้เมืองเหนือ" เป็นเพลงขับร้องเดี่ยวโดยครูเอื้อ ลีลาเป็นจังหวะ bolero ความเร็วปานกลาง ไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บน G major pentatonic scale ช่วงเสียงเพลงนี้ไม่กว้างมากสะดวกสำหรับผู้ต้องการขับร้อง cover ทั่วไป รูปแบบเพลงเป็นแบบ ๓ ท่อน - ABC

ดอกไม้เมืองเหนือ

(https://www.youtube.com/watch?v=Now4eVdJQRw)
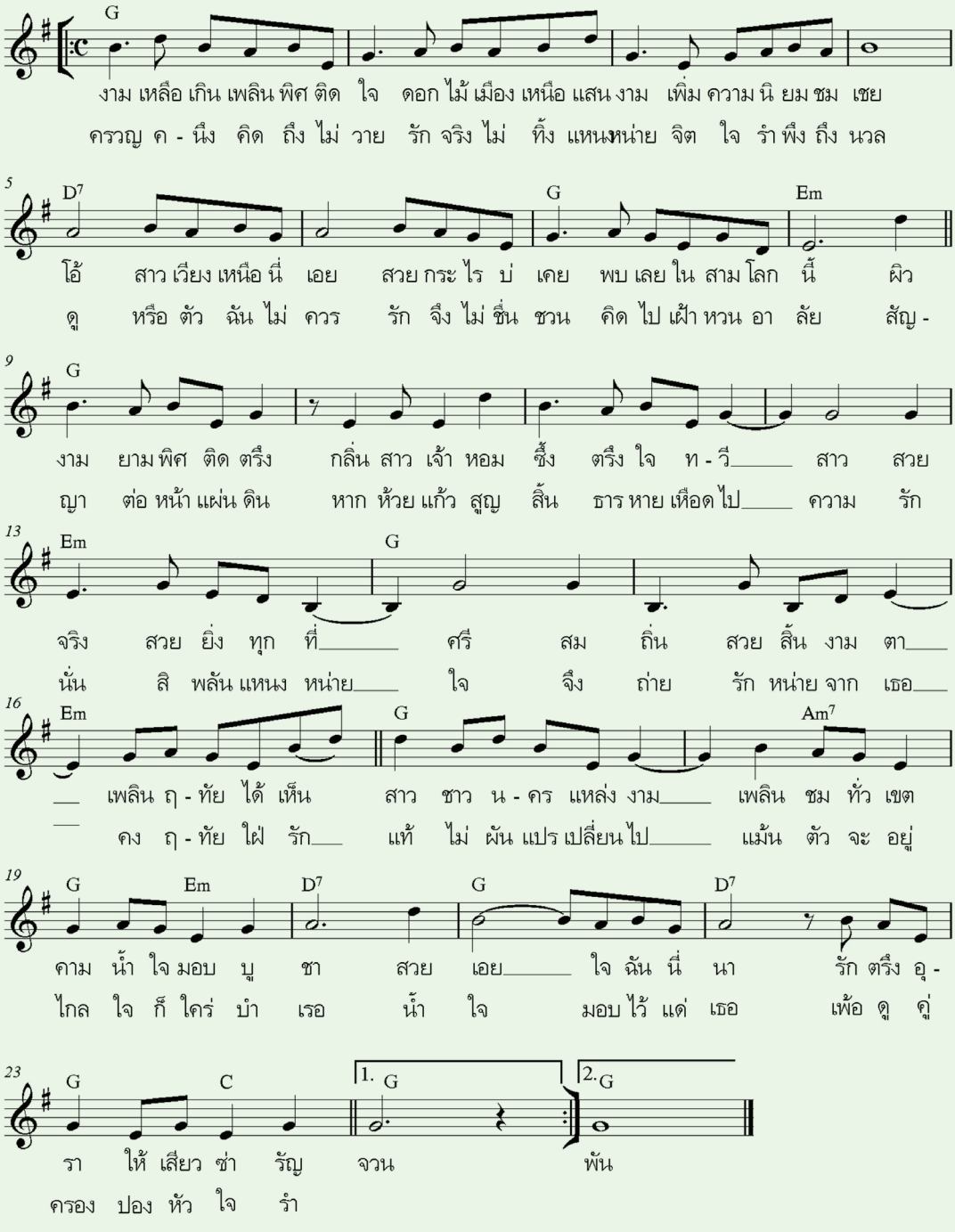
คำร้อง สุรัฐ พุกกะเวส	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

งามเหลือเกินเพลินพิศติดใจ ดอกไม้เมืองเหนือแสนงาม เพิ่มความนิยมชมเชย
โอสาวเวียงเหนือนี้เอย สวยกระไรบ่เคย พบเลยในสามโลกนี้
ผิวงามยามพิศติดตรึง กลิ่นสาวเจ้าหอมซึ้งตรึงใจทวี
สาวสวยจริงสวยยิ่งทุกที่ ศรีสมถิ่นสวยสิ้นงามตา
เพลินฤทัยได้เห็นสาว ชาวนครแหล่งงาม เพลินชมทั่วเขตคาม น้ำใจมอบบูชา
สาวเอยใจฉันนี่นา รักตรึงอุราให้เสียวซ่ารัญจวน
ครวญคะนึงคิดถึงไม่วาย รักจริงไม่ทิ้งแหนงหน่าย จิตใจคะนึงถึงนวล
ดูหรือตัวฉันไม่ควร รักจึงไม่ชื่นชวน ฤทัยเฝ้าหวนอาลัย
สัญญาต่อหน้าแผ่นดิน หากห้วยแก้วสูญสิ้นธารหายเหือดไป
ความรักนั้นสิพลันแหนงหน่าย ใจจึงถ่ายรักหน่ายจากเธอ
คงฤทัยใฝ่รักแท้ ไม่ผันแปรเปลี่ยนไป แม้ตัวจะอยู่ไกล ใจก็ใคร่บำเรอ
น้ำใจมอบไว้แก่เธอ เพ้อดูคู่ครองปองหัวใจรำพัน

ดอกไม้เมืองเหนือ
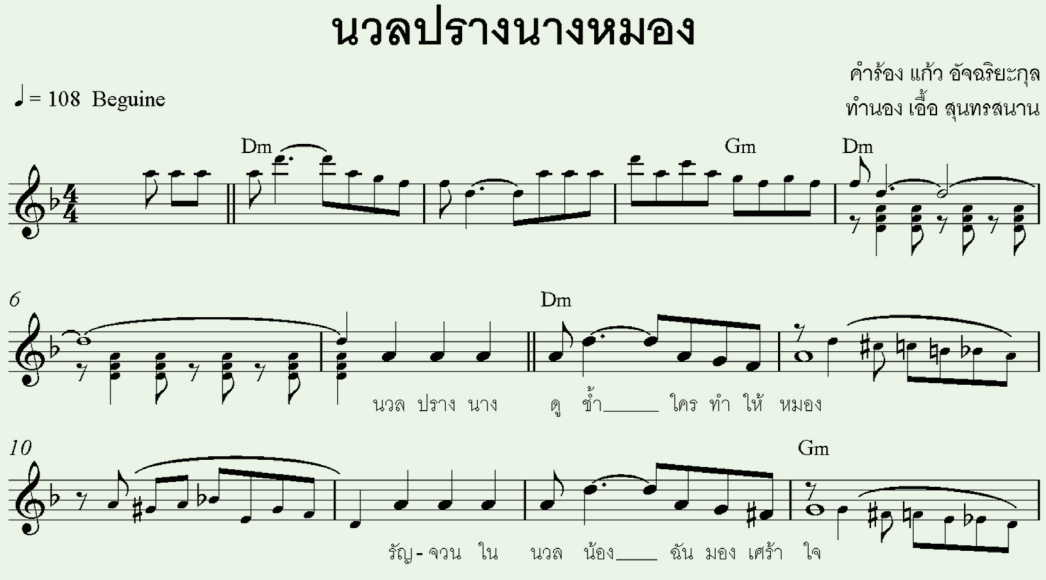
คำร้อง สุรัฐ พุกกะเวส
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
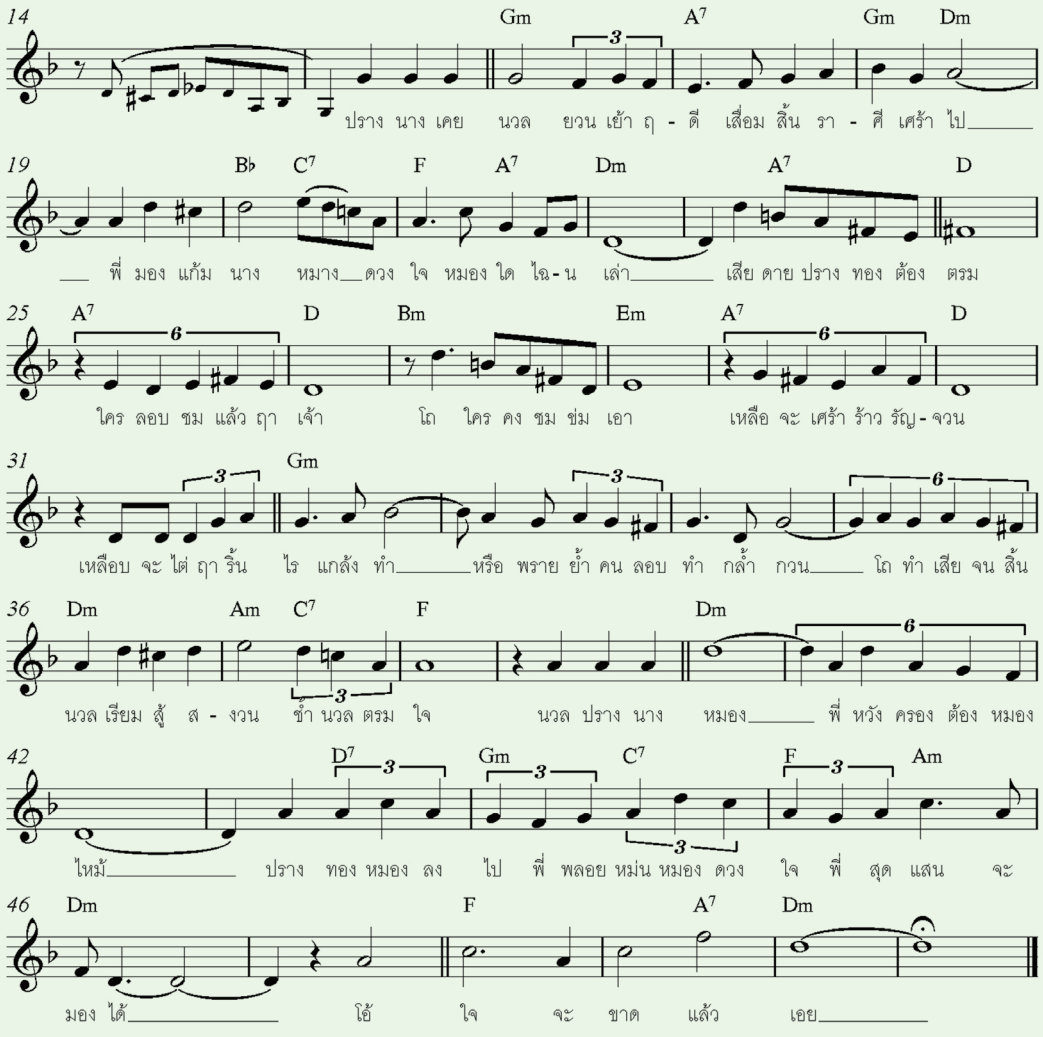
Slow Bolero

ลำดับที่ ๖ “นวลปรางนางหมอง” เพลงนี้นับเป็นงานชิ้นเอกงานหนึ่งของ “เอื้อ สุนทรสนาน” ท่านทั้งประพันธ์ทำนองและขับร้องด้วยตัวเอง ลีลาจังหวะเป็น beguine อย่างชัดเจน ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อน - ABCD บันทึกอยู่บน D minor ผสม D major ในท่อนกลางตามลักษณะที่นิยมกันในโลกสากล (๒ ท่อนแรกเป็นบันไดเสียง minor ท่อน ๓ เป็นบันไดเสียง major ท่อน ๔ กลับสู่บันไดเสียง minor อีกครั้ง) เพลงนี้โชว์ฝีมือนักเปียโนอย่างเต็มที่ (ครูสริ ยงยุทธ) ดูได้จากโน้ตเพลง

นวลปรางนางหมอง (https://www.youtube.com/watch?v=rFXMFbzxu5s)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
นวลปรางนางดูช้ำ ใครทำให้หมอง รัญจวนในนวลน้อง ฉันมองเศร้าใจ ปรางนางเคยนวล ยวนเย้าฤดี เสื่อมสิ้นราศีเศร้าไป พี่มองแก้มนางหมางดวงใจ หมองใดไฉนเล่า เสียดายปรางทองต้องตรม ใครลอบชมแล้วฤาเจ้า โถใครคงชมช่มเอา เหลือจะเศร้าร้าวรัญจวน เหลือบจะไต่ฤาริ้นไรแกล้งทำ หรือพรายย้ำคนลอบทำกล้ำกวน โถทำเสียจนสิ้นนวล เรียมสู้สงวน ช้ำนวลตรมใจ นวลปรางนางหมอง พี่หวังปองต้องหมองไหม้ ปรางทองหมองลงไป พี่พลอยหม่นหมองดวงใจ พี่สุดแสนจะมองได้ (โอ้ ใจ จะขาด แล้ว เอย...)	

ลำดับที่ ๗ "นางฟ้าจำแลง" เพลงนี้เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ประพันธ์สำหรับการประกวดนางสาวไทย ครั้งที่ ๑๒ ขับร้องโดยครูเอื้อ สุนทรสนาน ใช้บรรเลงประกอบการเดินของเหล่าสตรีงามผู้เข้าประกวด จากนั้นมีการนำไปใช้แทบทุกเวทีประกวดสาวงามในเมืองไทย ลีลาเพลงเป็น quick waltz แนวทำนองบันทึกอยู่บน Ab major ผสม pentatonic
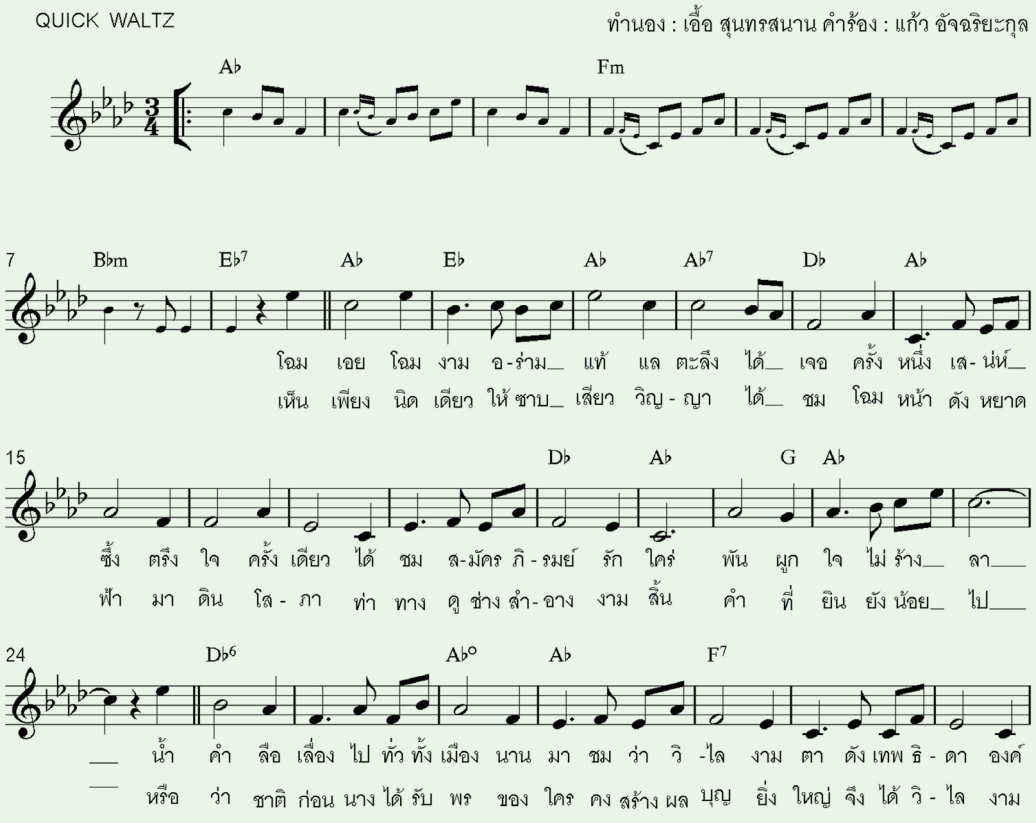
นางฟ้าจำแลง
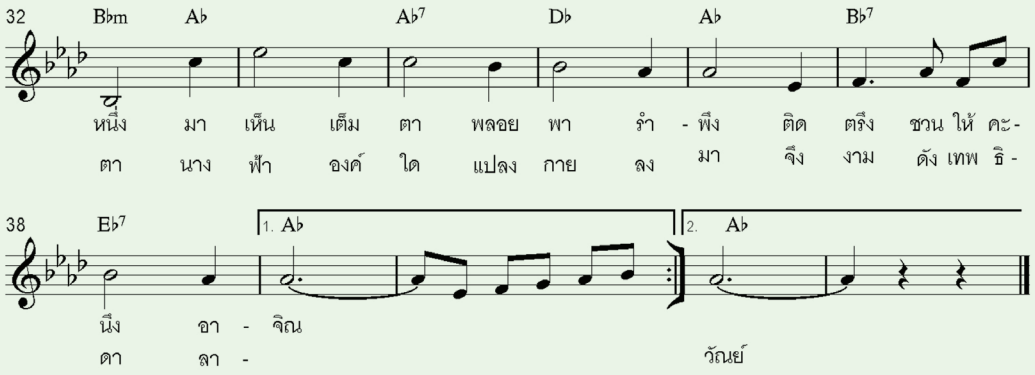
(https://www.youtube.com/watch?v=ƐmASF1-ueLs)

คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

โฉมเอยโฉมงาม อร่ามแท้แลตะลึง ได้เจอครั้งหนึ่ง เสน่ห์ซึ้งตรึงใจ
ครั้งเดียวได้ชม สมัครภิรมย์รักใคร่ พันผูกใจไม่ร้างรา
น้ำคำลือเลื่อง ไปทั่วทั้งเมืองนานมา ชมว่าวิไลงามตา ดังเทพธิดาองค์หนึ่ง
มาเห็นเต็มตา พลอยพารำพึง ติดตรึงชวนให้คะนึงอาจิณ
เห็นเพียงนิดเดียว ให้ซาบเสียววิญญา ได้ชมโฉมหน้า ดังหยาดฟ้ามาดิน
โสภาท่าทาง ดูช่างสำอางงามสิ้น คำที่ยินยังน้อยไป
หรือว่าชาติก่อน นางได้รับพรของใคร คงสร้างผลบุญยิ่งใหญ่ จึงได้วิไลงามตา
นางฟ้าองค์ใด แปลงกายลงมา จึงงามดังเทพธิดาลาวัณย์

นางฟ้าจำแลง
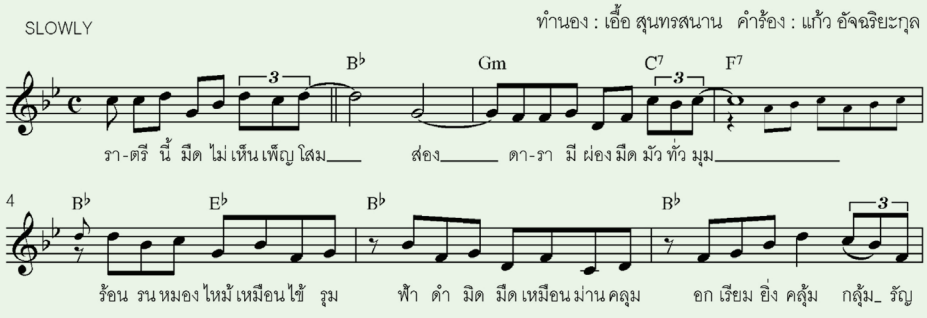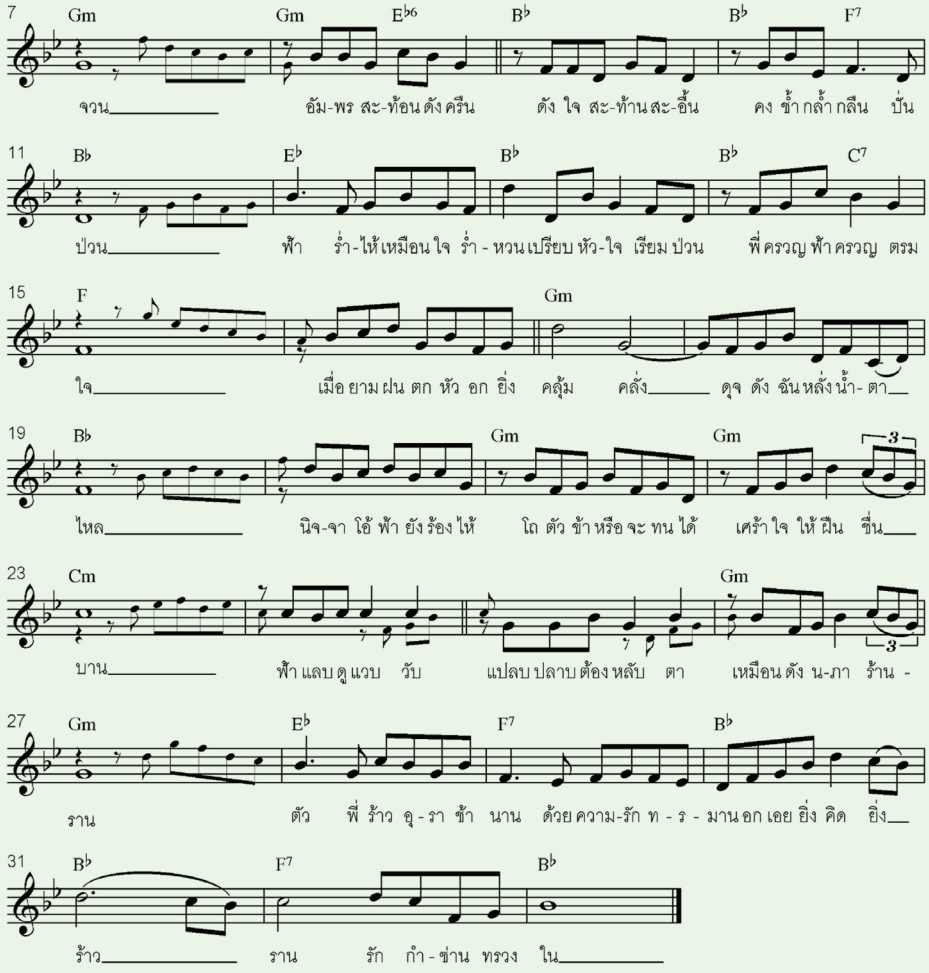

ลำดับที่ ๘ "ฟ้าคลุ้มฝน" รูปแบบเพลงเป็นลักษณะ ๔ ท่อนในฟอร์ม ABAB ลีลาจังหวะแบบเพลงช้าทั่วไป แนวทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บน Bb pentatonic scale

ฟ้าคลุ้มฝน (https://www.youtube.com/watch?v=199VOdTr_dE)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
ราตรีนี้มืดไม่เห็นเพ็ญโสมส่อง ดารามิผ่องมืดมัวทั่วมุม ร้อนรนหมองไหม้เหมือนไข้รุม ฟ้าดำมิดมืดเหมือนม่านคลุม อกเรียมยิ่งคลุ้มกลุ้มรัญจวน อัมพรสะท้อนดังครืน ดังใจสะท้านสะอื้น คงช้ำกล้ำกลืนปั่นป่วน ฟ้าร่ำไห้เหมือนใจร่ำหวน เปรียบหัวใจเรียมป่วน พี่ครวญฟ้าครวญตรมใจ เมื่อยามฝนตกหัวอกยิ่งคลุ้มคลั่ง ดุจดังฉันหลั่งน้ำตาไหล นิจจาโอ้ฟ้ายังร้องไห้ โถตัวข้าหรือจะทนได้ เศร้าใจให้ฝืนชื่นบาน ฟ้าแลบดูแวบวับ แปลบปลาบต้องหลับตา เหมือนดังนภาร้าวราน ตัวพี่ร้าวอุราช้านาน ด้วยความรักทรมาน อกเอ๋ยยิ่งคิดยิ่งร้าวราน รักกำซ่านทรวงใน	

ฟ้าคลุ้มฝน

เพลงจากการประพันธ์และขับร้องโดย “เอื้อ สุนทรสนาน” ยังมีอีกหลายสิบเพลง ซึ่งผู้เขียนคัดเลือกนำมาเล่าสู่กันให้รู้พร้อมโน้ตในลักษณะของ lead sheet เพื่อต่อยอดการทำงานรูปแบบต่าง ๆ ในอีก ๒ ตอนต่อไป ขอขอบคุณข้อมูลเพลงจากเว็บ “บ้านคนรักสุนทราภรณ์” ที่บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับ “สุนทราภรณ์” ไว้มากมาย การเผยแพร่สู่สาธารณะเหล่านี้ทรงคุณค่าอย่างมหาศาลสำหรับผู้สนใจ สวัสดีครับ

สังคีตลักษณ์วิเคราะห์
เพลงโหมโรงกลางวัน (ตอนที่ ๔)
เพลงบาทสกุณี

เรื่อง:
เดชน์ คงอิ่ม (Dejn Gong-im)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
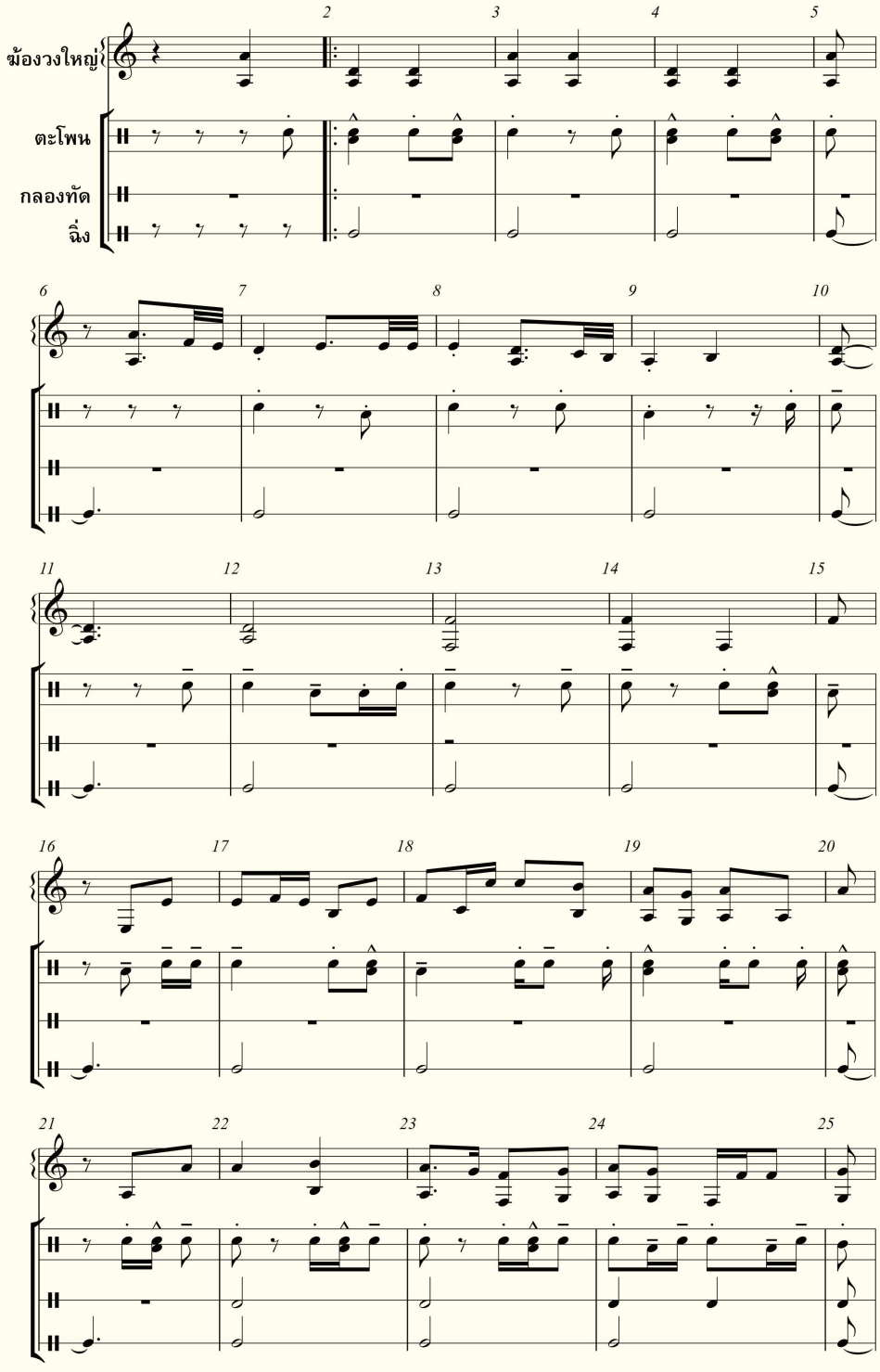
เพลงบาทสกุณี เป็นเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง ผู้ที่ผ่านการครอบขั้น ๔ แล้วจึงเรียนเพลงบาทสกุณี เป็นเพลงที่อยู่ลำดับท้ายของเพลงโหมโรงกลางวันโขน ปัจจุบันการเรียนโหมโรงกลางวันโขนไม่เป็นที่แพร่หลาย เพราะยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าเพลงโหมโรงกลางวันมีเพียงเพลงเดียว แท้จริงผู้ที่เรียนครอบเพลงตระบองกัณฑ์แล้วเรียนโหมโรงกลางวันละครแล้วเข้าทำโขนได้ ทำไหว้ครูได้ จึงเป็นการเรียนที่ก้าวกระโดดข้ามเพลงสำคัญในเพลงโหมโรงกลางวันโขนอีกหลายเพลงจึงจะเข้าทำโขนและทำไหว้ครูได้
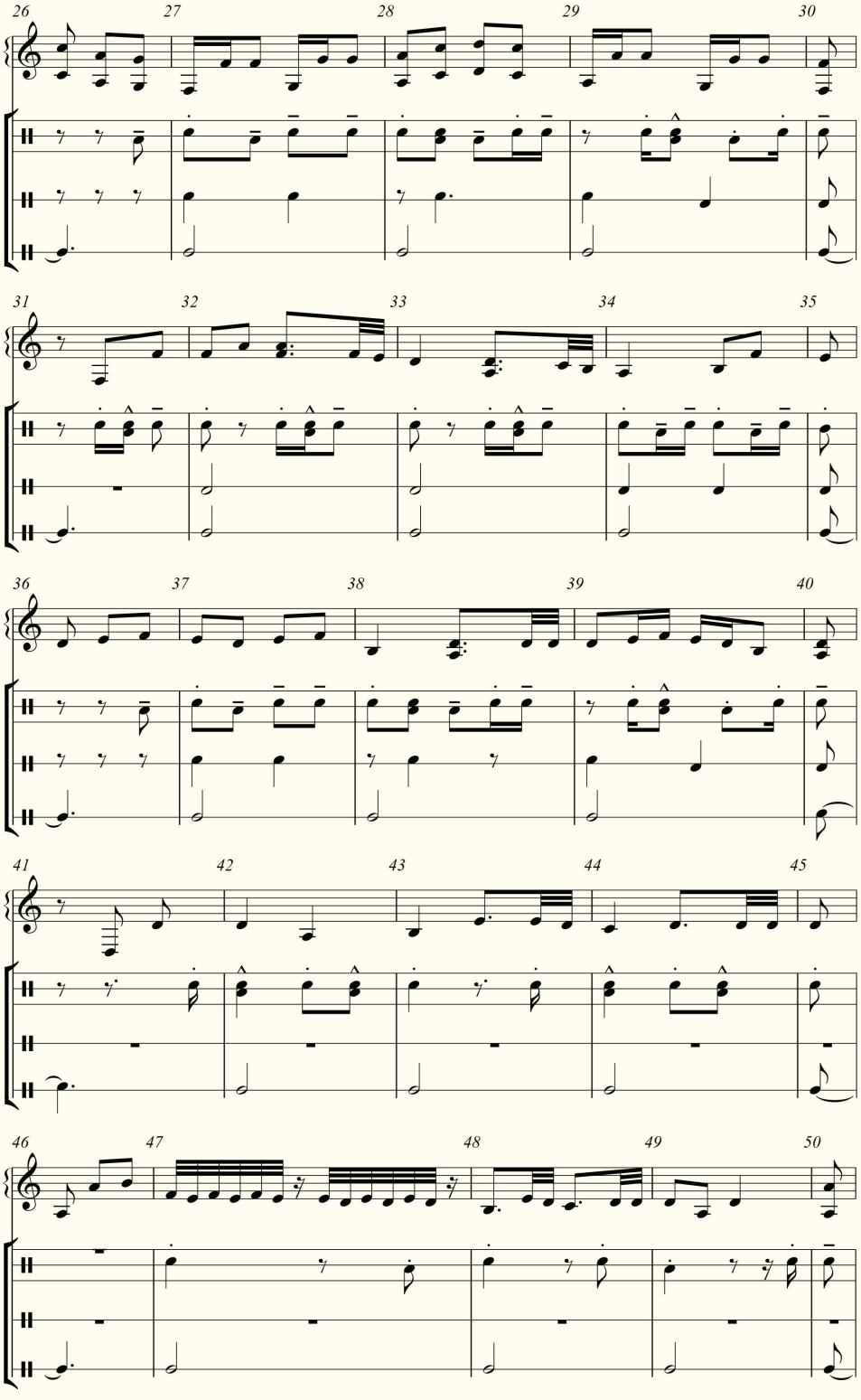
เพลงบาทสกุณี เป็นเพลงหน้าพาทย์ที่มีความเป็นพิเศษต่างจากเพลงหน้าพาทย์เพลงอื่น ๆ มาก ทั้งโครงสร้างเพลง ทำนองเพลง และจังหวะหน้าทับ นับเป็นภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์ที่ยากจะมีใครทำได้เสมอเหมือน
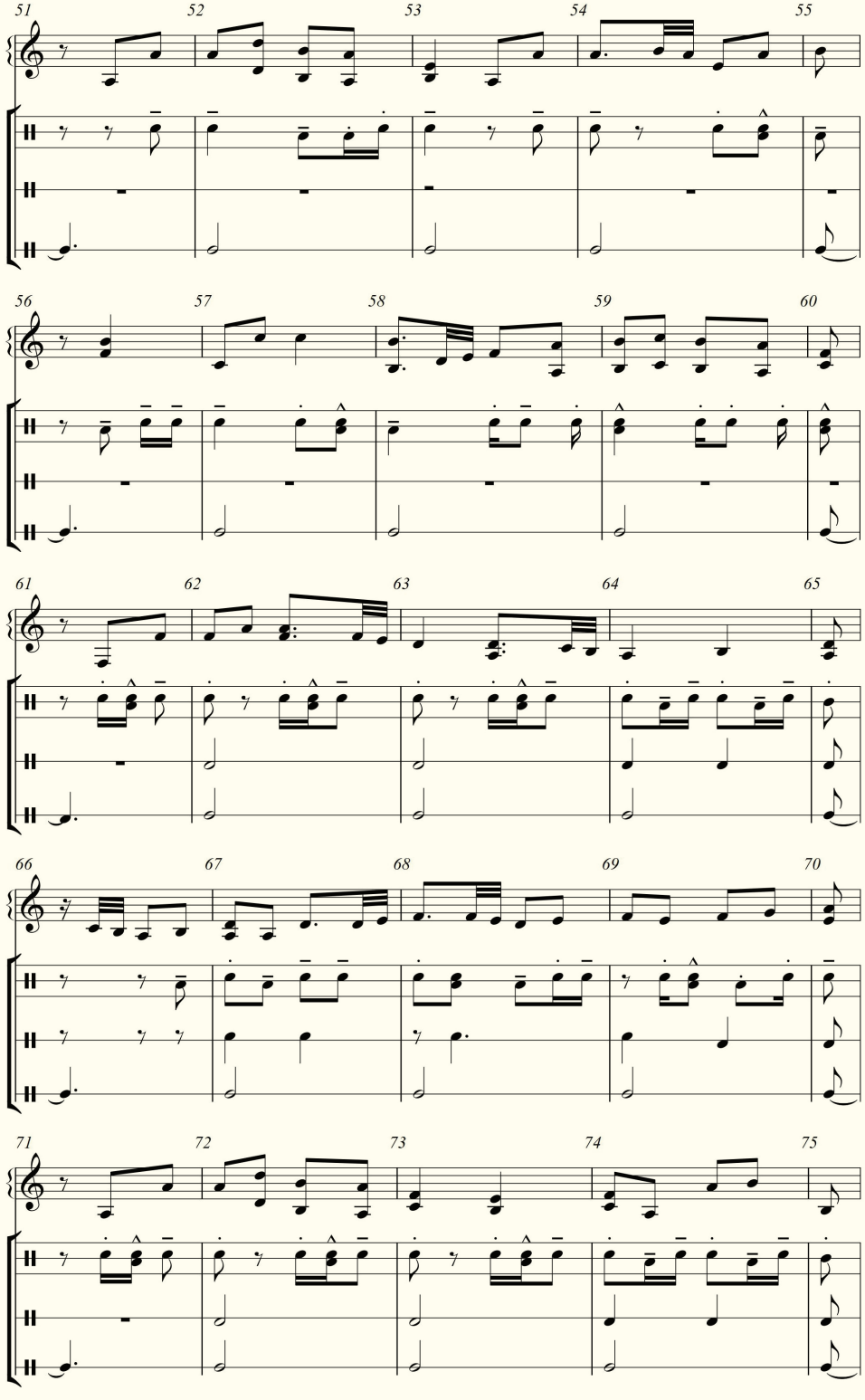
โครงสร้างเพลงบาทสกุณี ประกอบด้วยส่วนที่กำกับด้วยหน้าทับหน้าพาทย์อย่างชำนาญเที่ยวหลัง ๒ เที่ยว หน้าทับหน้าพาทย์ไม้เดิน ๑๔ ไม้ลา รวมเรียกหน้าทับบาทสกุณี
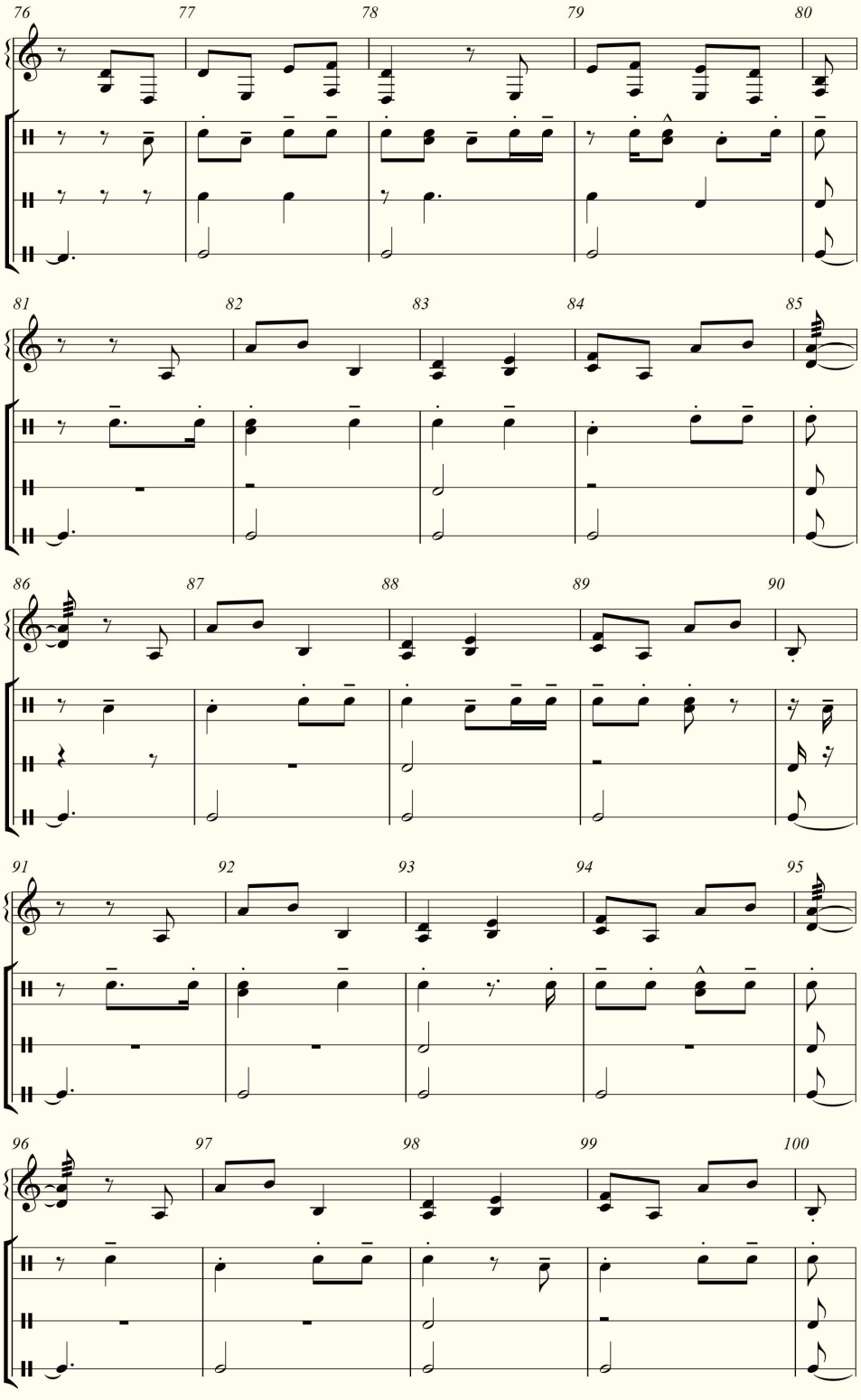
เพลงบาทสกุณี สำหรับทำประกอบในพิธีกรรมไหว้ครูดนตรี โขน ละคร นาฏศิลป์ เชิญพระนารายณ์และเทพเจ้า ได้แก่ พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม ประกอบท่ารำสำหรับตัวละครฝ่ายพระและฝ่ายนาง มีทำนองเป็นในลักษณะการเดินทาง เพราะมีไม้เดิน ๑๔ ไม้ และชื่อเดิมเสมอตีนนก จึงเป็นเพลงสำหรับการเดินทางของตัวละครที่สูงศักดิ์ มีลักษณะดังนี้
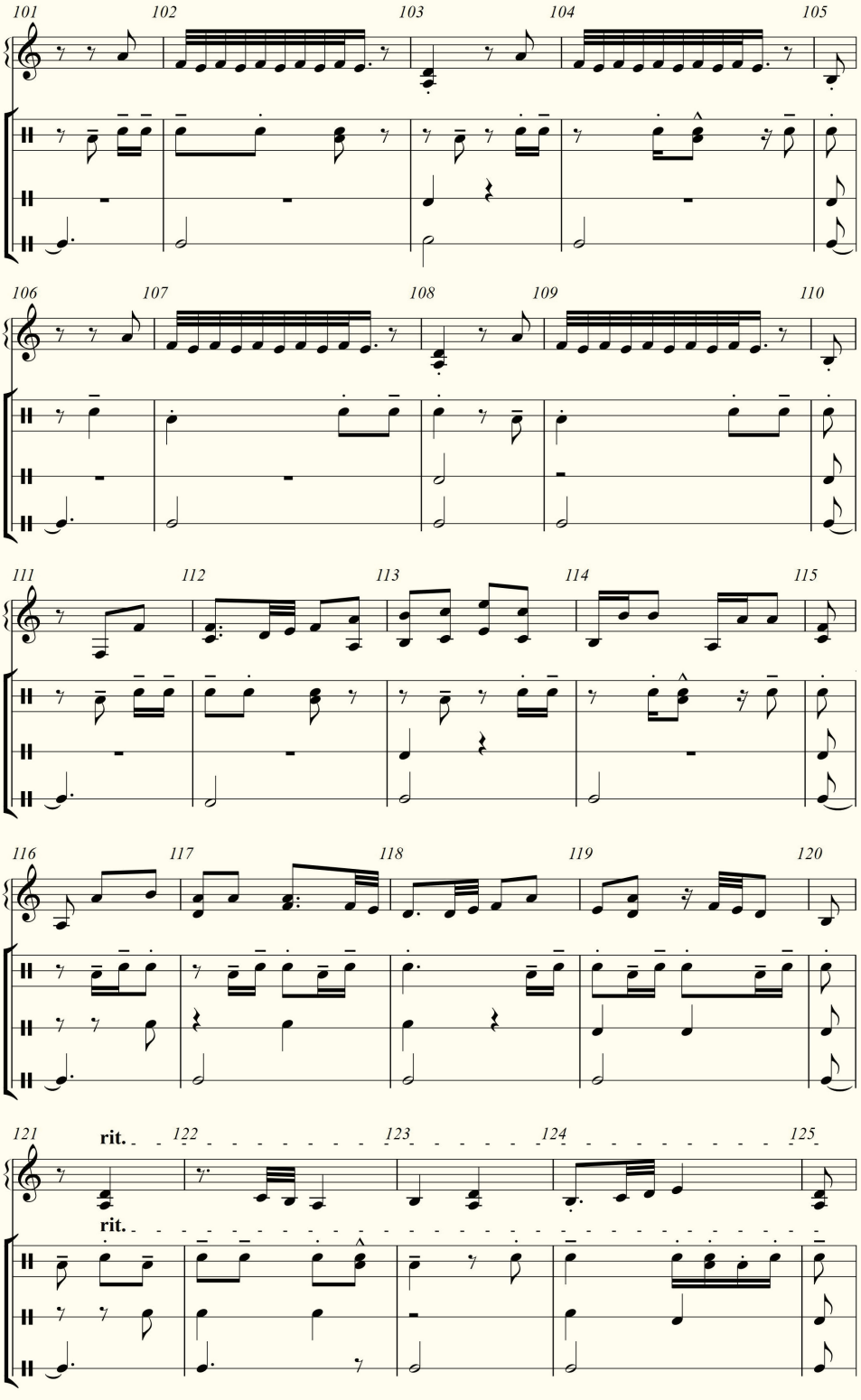
บาทสกุณี
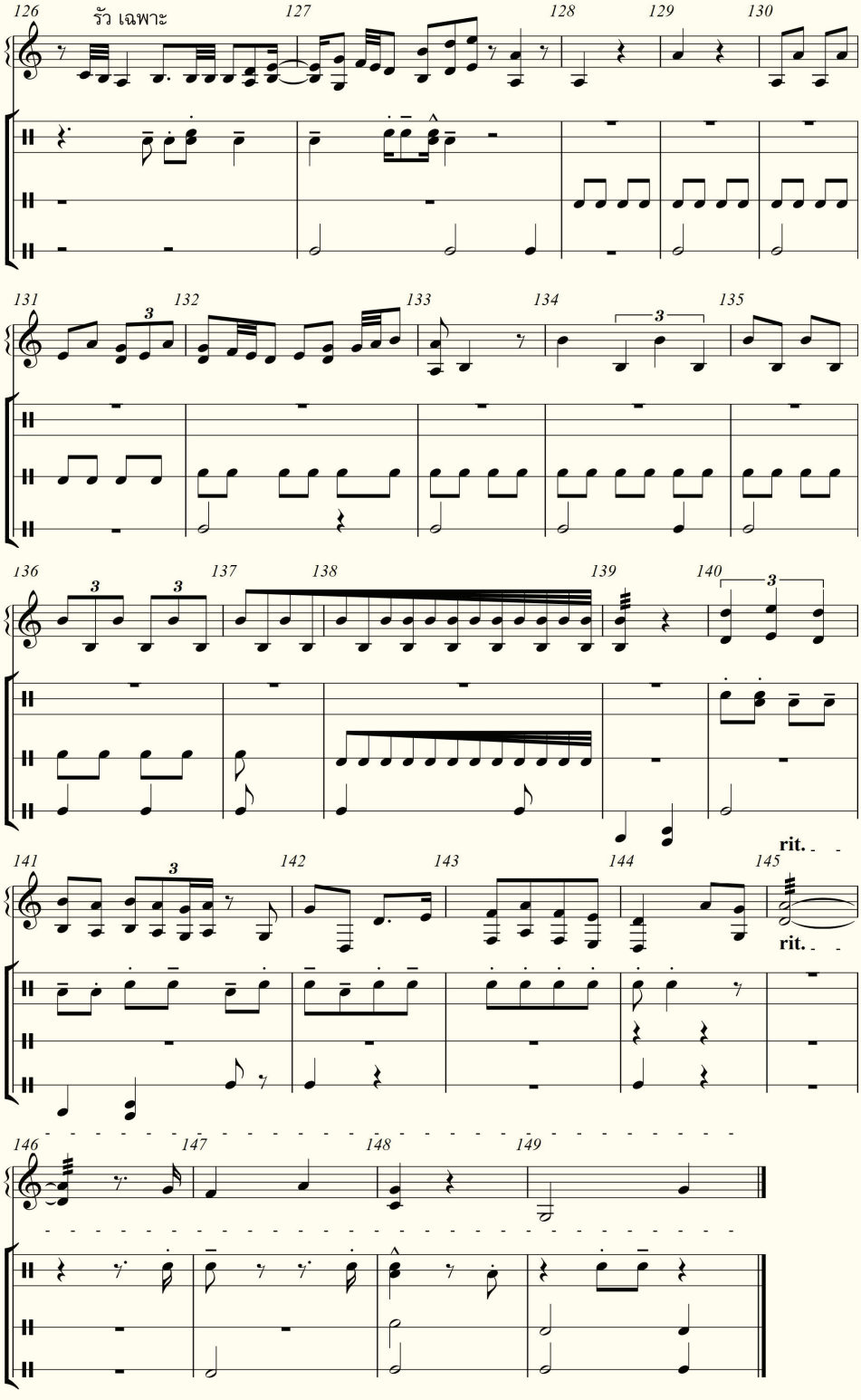

26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75

76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
rit.
122
123
124
125
rit.

126
รัว เฉพาะ
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
rit.
rit.
146
147
148
149

เพลงบาทสกุณี เป็นเพลงในชุดโหมโรงกลางวันโขน สำหรับประกอบพิธีกรรมและประกอบการแสดง เป็นเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงที่มีขนาดใหญ่ กำกับด้วยหน้าทับหน้าพาทย์ที่ซ้อนอยู่ในตัว การดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีโดยเฉพาะการใช้กลอนในเพลงของเครื่องแปรทำนองจะไม่แปรทางในเครื่องดนตรีนั้น ๆ แตกทางออกจากการดำเนินทำนองเพลงของทางฆ้องวงใหญ่ ต้องทำให้กอดทำนอง เพราะทำนองเพลงบาทสกุณีเป็นเพลงแบบบังคับทำนอง ถ้าแปรทำนองฉีกออกจากทำนองเพลงมากเกินไปจะทำให้ขาดอรรถรสในเพลง โดยเฉพาะในส่วนที่ดำเนินไม้เดิน จะไม่นิยมแปรทำนองหรือทำทางเก็บในโอกาสที่ทำประกอบการแสดง เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะต้องพิจารณาให้เหมาะสม นอกจากนี้ เพลงบาทสกุณียังประกอบด้วย รัวเฉพาะ ประจำเพลง ไม่ว่าจะกรณีใด ต้องใช้รัวเฉพาะเท่านั้น จะไม่นำรัวอื่นมาทำต่อท้าย นอกจากเรื่องการใช้กลอนให้เหมาะสม ยังได้รับการสั่งสอนในเรื่องแนวเพลง ความช้า เร็ว ในการทำเพลง ต้องให้เหมาะสมกับเพลงหน้าพาทย์ ครูเชื้อ ดนตรีรส ศิลปินแห่งชาติ ท่านสอนให้ว่า ทำเพลงหน้าพาทย์ ไม่มีตัวรำ ให้นึกอยู่เสมอว่า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อัญเชิญมา ท่านนวยนาดมาอย่างสง่างาม แม้ว่าจะไม่ได้รำด้วยท่าทางใด ๆ ดังนั้น จะทำช้ายืดยาดเกินความจริง หรือเร็วเกรียวกราว เป็นการที่ไม่เหมาะสม ดังนี้แลฯ

อ้างอิง

ขำคม พรประสิทธิ์. (๒๕๔๖). *อัตลักษณ์ของเพลงฉิ่ง*. รายงานผลการวิจัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โครงการจัดตั้ง วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (๒๕๓๗). *เพลงชุดโหมโรงเย็น ฉบับรวมเครื่อง*. ตีพิมพ์เนื่องในโอกาสวันครบรอบ ๒๔๕ ปี แห่งวันพระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดล ๒ มีนาคม ๒๕๓๗.

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (๒๕๓๐). *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี และธนวัฒน์ บุตรทองทิม. (๒๕๓๗). *อักษราทางฆ้องวงใหญ่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ฐิระพล น้อยนิตย์. (๒๕๔๙). *การเข้าหน้าทับ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บัวเงิน.

ณรงค์ชัย ปิฎกรัชต์. (๒๕๔๕). *องค์ความรู้ศิลปินแห่งชาติ: พินิจ ฉายสุวรรณ*. งานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕.

ณรงค์ชัย ปิฎกรัชต์. (๒๕๔๕). *องค์ความรู้ศิลปินแห่งชาติ: สำราญ เกิดผล*. งานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕.

ณรงค์ชัย ปิฎกรัชต์. (๒๕๔๓). *สารานุกรมเพลงไทย*. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

ณรงค์ชัย ปิฎกรัชต์. (๒๕๖๔). *ทฤษฎีเพื่อการวิจัยและสารัตถบท*. ลพบุรี: สำนักพิมพ์นาฏดุริยางค์.

เดชน์ คงอิ่ม. (๒๕๔๕). *เพลงหน้าพาทย์ไหว้ครู*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

เดชน์ คงอิ่ม. (๒๕๔๖). *พิธีไหว้ครูดนตรีไทย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ธำนุ คงอิ่ม. (๒๕๓๙). *วิเคราะห์หน้าทับตะโพนและกลองทัดของเพลงชุดโหมโรงเย็น*. (วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย), มหาวิทยาลัยมหิดล.

นริศรานุวัดติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรม และ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ. (๒๕๐๕). *สาส์นสมเด็จ เล่ม ๑, เล่ม ๒*. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

บุญธรรม ตราโมท. (๒๔๓๙). *บันทึกการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพลงไทย*. เอกสารอัดสำเนา.

บุษยา ชิดท้วม. (๒๕๖๓). *ทฤษฎีดุริยางค์ไทย: องค์ประกอบเพลงไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปานหทัย สุคนธรส. (๒๕๕๒). *เพลงชุดโหมโรงกลางวัน ตำรับครูทองดี ชูสัตย์*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล.

พิชิต ชัยเสรี. (๒๕๕๙). *สังคีตลักษณ์วิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พินิจ ฉายสุวรรณ. (ม.ป.ป.). *โน้ตเพลงหน้าพาทย์*. เอกสารต้นฉบับลายมืออัดสำเนา.

พินิจ ฉายสุวรรณ. (ม.ป.ป.). *โน้ตเพลงโหมโรงกลางวัน*. เอกสารต้นฉบับลายมืออัดสำเนา.

พูนพิศ อมาตยกุล. (๒๕๕๒). *เพลง ดนตรี และนาฏศิลป์ จาก สาส์นสมเด็จ*. นครปฐม: สำนักพิมพ์วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เพ็ญพิชา สว่างวารีกุล. (๒๕๕๕). *การศึกษาเพลงหน้าพาทย์ประจำองค์เทพฝ่ายหญิง*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มนตรี ตราโมท. (๒๕๐๗). *ศัพท์สังคีต*. กรุงเทพมหานคร: ศิวาพร.

มนตรี ตราโมท. (๒๕๑๘). *การละเล่นของไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร.

มนตรี ตราโมท. (๒๕๔๕). *ดุริยางคศาสตร์ไทย*. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร.

มานพ วิสุทธิแพทย์. (๒๕๓๓). *ดนตรีไทยวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๕). *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์*. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรพริ้นติ้ง.

สงัด ภูเขาทอง. (๒๕๓๒). *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้ว.

สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา. (๒๕๖๐). *เครื่องหนัง: หน้าทับที่ใช้กับเพลงไทย*. กรุงเทพมหานคร: มีนเซอร์วิสซัพพลาย.

สำราญ เกิดผล. (๒๕๕๘). *เพลงหน้าพาทย์ไหว้ครู ตำรับครูทองดี ชูสัตย์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การ.

THE POWER BAND 3

SEASON

2023

การประกวดวงดนตรีสากล ประจำปี 2566

COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL UNIVERSITY

KING POWER
THAI POWER
พลัง คนไทย

เปิดรับสมัครวันที่
13.02.23 – 04.08.23

IT'S POSSIBLE

MUSIC MAKES LIFE POSSIBLE

พลังแห่งดนตรี พลังแห่งทุกความเป็นไปได้

แสดงพลังทางด้านดนตรีให้เต็มที่
กับโอกาสครั้งสำคัญ สู่การประกวด
วงดนตรีสากลชิงรางวัลรวมมูลค่ากว่า

1.5 ล้านบาท

รายละเอียด การรับสมัคร

WEBSITE : www.music.mahidol.ac.th/thepowerband

FACEBOOK : thepowerband.mahidol

SINGHA CORPORATION · MUZIK MOVE · Smallroom · LOVEIS ENTERTAINMENT · WARNER MUSIC THAILAND · XOXO · T-POP · MAG THE GUITAR MAG · YAMAHA Make Waves

เทศกาลกีตาร์คลาสสิกระดับโลก ตอนที่ ๕
"JoAnn Falletta International Guitar Concerto Competition"
งานแข่งกีตาร์คลาสสิกแบบคอนแชร์โตงานแรกของโลก

เรื่อง:
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ (Chinnawat Themkumkwun)
ศิลปินกีตาร์คลาสสิกชาวไทยในระดับนานาชาติ
ศิษย์เก่าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

โปสเตอร์งานแข่ง Falletta

หากพูดถึงงานแข่งกีตาร์คลาสสิกงานใหญ่ระดับโลก ส่วนใหญ่มักเป็นการบรรเลงเดี่ยวแบบโซโลกีตาร์ตัวเดียวเกือบทั้งหมด (Solo Repertoire) หรือถ้าหากใช้บทเพลงคอนแชร์โตก็จะใช้เพียงแค่ในรอบชิงชนะเลิศเท่านั้น JoAnn Falletta International Guitar Concerto Competition จึงเป็นงานแข่งกีตาร์คลาสสิกงานแรกและงานเดียวในโลกที่เป็น Guitar Concerto Competition แบบของจริง กล่าวคือใช้บทเพลงคอนแชร์โตตั้งแต่รอบส่งแผ่นซีดี รอบรองชนะเลิศ ไปจนถึงรอบชิงชนะเลิศ อีกงานหนึ่งที่เป็น Concerto Competition ในทวีปยุโรป คือ งาน European Guitar Concerto Competition จัดโดย Dutch Guitar Foundation ที่เมือง Groningen ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยจัดขึ้นครั้งแรกและครั้งเดียวในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ ภายหลังงานได้ปรับเปลี่ยนเป็นการแข่งขันแบบโซโลเดี่ยวจวบจนถึงปัจจุบัน

JoAnn Falletta International Guitar Concerto Competition หรือในชื่อเล่นที่ผู้คนในวงการเรียกว่า "Falletta" จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๔ โดยนักกีตาร์คลาสสิกสองท่าน Joanne Castellani และ Michael Andriaccio ซึ่งเป็นศิลปินกีตาร์คลาสสิกประเภทกีตาร์ดูโอ ทั้งสองได้ทาบทาม JoAnn Falletta ผู้อำนวยเพลงของวงออร์เคสตรา Buffalo Philharmonic Orchestra จากเมือง Buffalo นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในโลกดนตรีคลาสสิกนั้น วาทยกรที่ควบคุมวงออร์เคสตราน้อยคน

European Guitar Concerto Competition 2022

ที่จะเล่นกีตาร์คลาสสิกเป็นเครื่องมือเอก เนื่องจากกีตาร์คลาสสิกไม่ได้เป็นเครื่องดนตรีหลักที่อยู่ในวงออร์เคสตรา ถึงแม้ว่าจะมีคีตกวีบางท่านพยายามใส่กีตาร์ลงไปในบางบทเพลงอยู่บ้างก็ตาม จึงทำให้ JoAnn Falletta นั้นเป็นวาทยกรที่เป็นนักกีตาร์คลาสสิกเพียงไม่กี่คนในวงการดนตรีคลาสสิก เธอเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยดนตรี Mannes College of Music ในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ หลังจากนั้นก็ศึกษาสาขาวิชาการอำนวยเพลงที่ Queens College ในระดับชั้นปริญญาโท และ The Julliard School ในระดับชั้นปริญญาโทและเอก จนกระทั่งเดือนพฤษภาคมในปี ค.ศ. ๑๙๙๘ เธอได้รับตำแหน่งผู้อำนวยการดนตรีของวง Buffalo Philharmonic Orchestra

งาน Falletta จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๔ โดยจะจัดขึ้นทุก ๆ สองปี จนกระทั่งปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ทางงานได้เลื่อนการจัดงานออกไปอย่างไม่มีกำหนดเนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-๑๙

ประเภทของบทเพลงกีตาร์คอนแชร์โต

สำหรับบทเพลงกีตาร์คอนแชร์โตที่อยู่ในรายชื่อจะประกอบไปด้วยบทเพลง ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

๑. Concerto Group A (คอนแชร์โตหาฟังยาก)

บทเพลงคอนแชร์โตในกลุ่ม A เป็นบทเพลงสำหรับกีตาร์คลาสสิกเล่นร่วมกับวงออร์เคสตราที่ไม่ค่อยได้รับความนิยม หรือมีการแสดงในโลกของดนตรีคลาสสิกอยู่น้อยครั้ง ยกตัวอย่างเช่น บทเพลงกีตาร์คอนแชร์โตที่ประพันธ์โดย Malcolm Arnold (1921-2006), Leo Brouwer (b. 1939), Ernesto Cordero (b. 1946), Stephen Goss (b. 1954), Roberto Sierra (b. 1953) รวมถึงบทอื่น ๆ ที่จะแตกต่างกันออกไปในแต่ละปีตามโลกของวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกที่มีการประพันธ์บทเพลงชิ้นใหม่ ๆ ขึ้นมา

๒. Concerto Group B (คอนแชร์โตมาตรฐาน)

บทเพลงคอนแชร์โตในกลุ่ม B มักเป็นบทเพลงกีตาร์คอนแชร์โตที่ได้รับความนิยมในการบรรเลงและได้รับการแสดงบ่อยครั้ง ยกตัวอย่างเช่น บทเพลง Concierto de Aranjuez ที่ประพันธ์โดย Joaquín Rodrigo (1901-1999), บทเพลง Concerto no. 1 in D Major, op. 99 ประพันธ์โดย Mario Castelnuovo Tedesco (1895-1968), บทเพลง Concerto for Guitar and Small Orchestra ประพันธ์โดย Heitor Villa-Lobos (1887-1959) และบทเพลง Concierto del Sur ประพันธ์โดย Manuel Maria Ponce (1882-1948) สำหรับบทเพลงกีตาร์คอนแชร์โตในกลุ่มนี้มักไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย เนื่องจากเป็นวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกที่ได้รับความนิยมและได้ถูกประพันธ์ขึ้นเมื่อหลายทศวรรษที่ผ่านมา

**ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้มีการถอดบทเพลง Fantasia para un Gentihombre ประพันธ์โดย Joaquín Rodrigo ออกจากในกลุ่มคอนแชร์โตมาตรฐาน เนื่องจากบทเพลงนี้ไม่ได้ใช้ชื่อ Concerto เป็นชื่อของบทเพลง ถึงแม้ว่าบทเพลงนี้จะเป็นกีตาร์คอนแชร์โตที่ไพเราะและได้รับความนิยมในการบรรเลงมากก็ตาม*

รอบการแข่งขัน

การแข่งขัน JoAnn Falletta International Guitar Concerto Competition ประกอบไปด้วย ๓ รอบการแข่งขัน ดังต่อไปนี้

๑. รอบคัดเลือก (ส่งแผ่นซีดี)

ในรอบคัดเลือกนั้น ผู้เข้าแข่งขันจะต้องบรรเลงบทเพลงต่าง ๆ และบันทึกเสียงผ่านแผ่น CD หรือ DVD

สองผู้จัดงาน Joanne Castellani และ Michael Andriaccio

JoAnn Falletta ผู้อำนวยการวง Buffalo Philharmonic Orchestra

Category A	Category B
Malcolm Arnold, *Guitar Concerto, Opus 67* (1959)	Mario Castelnuovo-Tedesco, *Concerto No. 1 in D Major, Opus 99* (1939)
Leo Brouwer, *Concierto Elegiaco* (1986)	Manuel Ponce, *Concierto del Sur* (1941)
Leo Brouwer, *Concierto de Toronto* (1987)	Joaquin Rodrigo, *Concierto de Aranjuez* (1939)
Ernesto Cordero, *Concierto Antillana*	Heitor Villa-Lobos, *Concerto pour Guitarre et Petit Orchestre* (1951)
Michael Colina, *Goyescana* (2010)	
Stephen Goss, *Guitar Concerto*	
Roberto Sierra, *Folias (1995)*	

การจัดกลุ่มบทเพลง Guitar Concerto ของงาน Falletta

ตามหัวข้อบทเพลง ดังต่อไปนี้

- ท่อนแรกของบทเพลงคอนแชร์โตร่วมกับนักเปียโนประกอบหรือวงออร์เคสตรา
- ท่อน Cadenza (บรรเลงเดี่ยวโดยไม่มีดนตรีประกอบ) ของบทเพลงคอนแชร์โตที่เลือก
- บทเพลงเลือกอิสระที่มาจากการแสดงสด (Live Performance)
- บทเพลงเลือกอิสระที่มาจากการบันทึกเสียงในสตูดิโอ (Studio Recording)

หลังจากที่ผู้เข้าแข่งขันได้บันทึกเสียงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้เข้าแข่งขันจะต้องกรอกใบสมัครแบบเขียนด้วยลายมือและส่งพัสดุทุกอย่างไปตามที่อยู่ที่กำหนด เป็นงานเดียวที่ยังคงใช้ระบบการส่งพัสดุ อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้มีการพัฒนาเป็นระบบใบสมัครออนไลน์ แต่งานก็ได้ถูกยกเลิกไป เนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙

๒. รอบรองชนะเลิศ

ผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด ๘ คนจะได้รับคัดเลือกเข้าสู่รอบรองชนะเลิศ โดยจะต้องบรรเลงบทเพลงคอนแชร์โตร่วมกับนักเปียโนประกอบ ก่อนการแข่งขันจะได้มีโอกาสฝึกซ้อมร่วมกับนักเปียโนเพียง ๑ ชั่วโมงเท่านั้น และผู้เข้าแข่งขันทุกคนจะได้รับระยะเวลาการฝึกซ้อมเท่า ๆ กัน การแข่งขันจะจัดขึ้นทั้งหมด ๒ วัน วันละ ๔ คน โดยผู้ชมสามารถเข้าดูได้เสมือนกับเป็นงานคอนเสิร์ต การแข่งขันในรอบนี้จะจัดขึ้นที่ WNED Studio ซึ่งเป็นสถานที่ในการถ่ายทอดรายการวิทยุและโทรทัศน์ รวมถึงมีการถ่ายทอดสดผ่านทางช่องทาง YouTube อีกด้วย

๓. รอบชิงชนะเลิศ

ผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด ๓ คนจะได้รับคัดเลือกเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศ โดย

จะต้องบรรเลงบทเพลงคอนแชร์โต ร่วมกับ Buffalo Philharmonic Orchestra ภายใต้การควบคุมวงของ JoAnn Falletta ที่หอแสดงดนตรี Kleinhans Music Hall โดยจะประกอบไปด้วยรางวัลที่ ๑, ๒, ๓ และรางวัลขวัญใจมหาชน (Audience Award)

สำหรับรางวัลในงานนี้ ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศจะได้รับเงินรางวัลจำนวน ๑๒,๕๐๐ เหรียญสหรัฐ และได้รับเชิญสำหรับการแสดงคอนเสิร์ตร่วมกับวง Buffalo Philharmonic Orchestra ในฤดูกาลถัดไป ที่สองได้รับเงินรางวัลจำนวน ๓,๕๐๐ เหรียญสหรัฐ และที่สามได้รับเงินรางวัล ๑,๕๐๐ เหรียญสหรัฐ ตามลำดับ ทั้งสามรางวัลจะได้เหรียญเชิดชูเกียรติคล้ายคลึงการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ

จุดเด่นของงาน Falletta

นอกจากรางวัลที่มีมูลค่าสูงแล้ว งานนี้ยังมีจุดเด่นต่าง ๆ ที่มีความพิเศษเมื่อเทียบกับงานแข่งขันกีตาร์คลาสสิกระดับโลกงานอื่น ๆ ดังนี้

๑. ที่พักและอาหารฟรีตลอดการแข่งขัน

ผู้เข้าแข่งขันที่ผ่านเข้าสู่รอบรองชนะเลิศจะได้รับการดูแลเรื่องที่พักและอาหารการกินตลอดงาน มีรถรับส่งจากสนามบิน จากโรงแรม ไปยังสถานที่แข่ง และการดูแลด้านอื่น ๆ งาน Falletta ถือเป็นหนึ่งในงานที่ดูแลผู้เข้าแข่งขันได้ดีที่สุดงานหนึ่งจากประสบการณ์ของผู้เขียน

๒. มีธงชาติประดับ ณ สถานที่แข่งขัน

ในการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศจะมีการเชิญธงชาติของผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด ๘ คน มีการเปิดเพลงชาติสำหรับผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศในช่วงพิธีมอบรางวัล ให้บรรยากาศคล้ายกับงานแข่งขันกีฬาโอลิมปิก

The JoAnn Falletta
International Guitar Concerto Competition

April 11, 2018

Dear Chinnawat Themkumwun:

We are pleased to inform you that you have been selected as a Semifinalist in the 8th biennial JoAnn Falletta International Guitar Concerto Competition! Congratulations as the level of performance was extremely high.

The concerto that you will perform for the Competition will be the **Rodrigo Fantasia para un Gentilhombre.**

ตัวอย่างจดหมายยืนยันหลังจากสามารถผ่านเข้าสู่รอบรองชนะเลิศได้

บรรยากาศการแข่งขันรอบรองชนะเลิศใน WNED Studio

๓. รอบชิงชนะเลิศต้องประกอบไปด้วยคอนแชร์โตที่แตกต่างกันทั้งสามบทเท่านั้น

ทางงานได้ออกกฎว่า ในรอบชิงชนะเลิศนั้น จะต้องประกอบไปด้วยบทเพลงคอนแชร์โตสามบทที่เป็นคนละเพลงกันเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น หากมีผู้เข้าแข่งขันเล่นคอนแชร์โตบท A สามคน จะมีเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ได้มีโอกาสเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศ เนื่องจากทางงานให้ความเห็นว่าในรอบชิงชนะเลิศควรจะมีบทเพลงที่หลากหลาย รอบชิงชนะเลิศจึงเสมือนกับการแสดงคอนเสิร์ตของวง Buffalo Philharmonic Orchestra ที่มีการเปิดขายบัตรเสมือนคอนเสิร์ตครั้งอื่น ๆ ในฤดูกาลเดียวกัน

๔. มีค่าเดินทางให้สำหรับผู้ผ่านเข้ารอบรองชนะเลิศ

หากเข้าสู่รอบรองชนะเลิศที่เป็นรอบการแสดงสด ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับการสนับสนุนค่าเดินในวงเงิน ๕๐๐

บรรยากาศการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ

เหรียญสหรัฐ โดยวงเงินจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละปีตามค่าครองชีพและค่าตั๋วเครื่องบินที่ปรับตัวสูงขึ้น

๕. กรรมการต้องหาที่หนึ่งให้ได้

งานแข่งขันกีตาร์คลาสสิกใหญ่ ๆ โดยเฉพาะในทวีปยุโรป อาจจะมีการไม่ออกรางวัลที่หนึ่งหรือมีการออกอันดับร่วมให้แก่ผู้เข้าแข่งขัน แต่สำหรับงาน Falletta นั้น ทางงานได้มีโอกาสออกกฎ “1st prize must be award” จึงทำให้ในประวัติศาสตร์การแข่งขันในงานนี้จะมีผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในทุก ๆ ปี และไม่มีการให้อันดับร่วมแม้แต่ครั้งเดียว

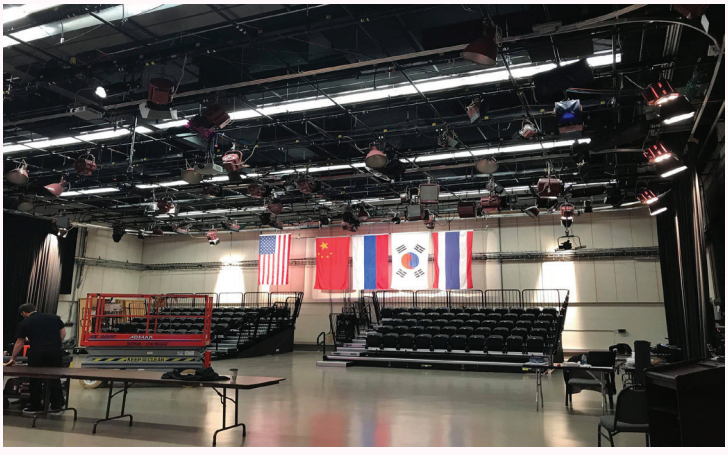
นี่ก็คืองานแข่งกีตาร์คอนแชร์โตที่ถึงแม้ว่าจะมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ไม่ยาวนานนักเมื่อเทียบ

บัตรเข้าชมการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ

พิธีเปิดการแข่งขันที่มีการเชิญผู้เข้ารอบรองชนะเลิศทุกคนมาเข้าร่วม

ธงชาติที่ประดับ ณ สถานที่แข่งขันตามสัญชาติของผู้เข้าประกวด

บนเวทีการแข่งรอบชิงชนะเลิศ

กับงานอื่น ๆ แต่ผู้คนในวงการล้วนให้เกียรติงานนี้ในฐานะหนึ่งในงานแข่งขันกีตาร์คลาสสิกที่ใหญ่ที่สุดในโลก นักกีตาร์คลาสสิกที่เคยผ่านเวทีนี้ในปัจจุบันล้วนได้กลายเป็นศิลปินกีตาร์คลาสสิกเต็มตัวที่เต็มไปด้วยผลงานในระดับนานาชาติ ในตอนต่อไปจะเข้าสู่ปัจฉิมบทของ “เทศกาลกีตาร์คลาสสิกระดับโลก” งานกีตาร์คลาสสิกที่ผู้คนในวงการกล่าวขานว่า “ใหญ่ที่สุดในโลก” งานกีตาร์คลาสสิกชื่อย่อสามพยางค์ที่จัดไปทั่วทุกรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา จะเป็นงานอะไร แบบไหน มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอย่างไร โปรดติดตามได้ในตอนต่อไป

ใครบันดาลใจ? เบื้องหลังพลังสร้างสรรค์ของคีตกวีดัง

เรื่อง:
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์ [Krittaya Chuamwarasart]
นักข่าวอิสระ

Pyotr Ilyich Tchaikovsky เคยกล่าวไว้ว่า *“แรงบันดาลใจ ก็เหมือนกับแขกไม่ได้รับเชิญที่มาเยี่ยมเยือนคนเกียจคร้าน”*

หรืออาจจะตีความได้ว่า เพลงหรือผลงานศิลปะชิ้นงามนั้น ไม่ได้อยู่ ๆ ก็เกิดขึ้นเองหรือศิลปินปิ๊งไอเดียแล้วสร้างสรรค์มันออกมา แต่มีสิ่งที่เรียกว่า “แรงบันดาลใจ” ที่เปรียบเสมือน “แขก (ไม่ได้รับเชิญ)” ที่มักมาเคาะประตูบ้านเราแบบกะทันหันในวันที่เราขี้เกียจสุด ๆ ก็เป็นได้

บันดาลใจ คืออะไร?

ในปกรณัมกรีกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นฐานความเชื่อของโลกตะวันตก จะมีเทพีผู้สร้างแรงบันดาลใจ ๙ ตน ผู้ทำหน้าที่ปกป้องศิลปะ วิทยาศาสตร์ การเรียนรู้ และนำแรงบันดาลใจมาสู่นักสร้างสรรค์แขนงต่าง ๆ

นับแต่อดีตถึงปัจจุบัน ราวกับว่าการสร้างสรรค์ต่าง ๆ นั้นเหมือนมีอะไรมาจุดประกายจิตใต้สำนึกของศิลปิน และจุดไฟนั้นให้ลุกโชนอยู่ตลอดชีวิตแห่งการสร้างสรรค์ แต่ก็ไม่เสมอไปที่เรา “ไม่รู้” ว่ามีอะไรมาดลใจศิลปินให้สร้างสรรค์งาน บ่อยครั้งก็รู้ว่าเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจ บ้างก็เกิดจากความรักที่ไม่สมหวัง สิ่งที่เรายึดมั่น หรือแม้แต่ความรู้สึกที่ไม่สามารถบรรลุได้

นักจิตวิทยาบางคนแสดงความเห็นว่า ศิลปินสามารถถ่ายทอดความรู้สึกต่าง ๆ ทั้งที่อธิบายได้และไม่ได้ ออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์สุดยิ่งใหญ่ได้

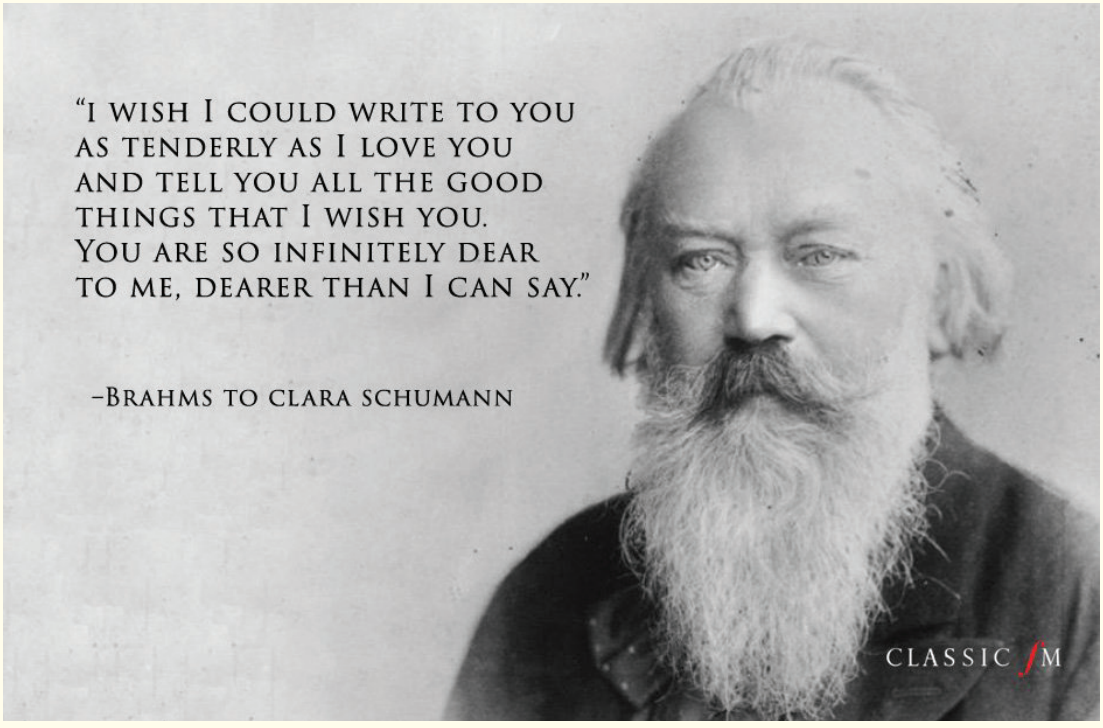
แต่ถ้าลองโฟกัสชีวิตของคีตกวีดนตรีคลาสสิก โดยเฉพาะในช่วงศตวรรษที่ ๑๙ ซึ่งตรงกับยุคโรแมนติก คีตกวีหลายคนก็ได้แต่งงานกับ “Muse” ผูกขาด “แรงบันดาลใจ” ไว้กับตัวเองเพียงผู้เดียว

ใครล่ะ Muse ของศิลปินผู้ยิ่งใหญ่?

ในปี ค.ศ. ๑๘๒๗ **Hector Berlioz** (๑๑ ธันวาคม ๑๘๐๓ - ๘ มีนาคม ๑๘๖๙) คีตกวีและวาทยกรชาวฝรั่งเศส ได้รับชมผลงานของคณะละครจากอังกฤษที่มาเปิดการแสดงในกรุงปารีส ทันใดนั้นเขาก็หลงใหลในตัวของนักแสดงสาวอย่าง **Harriet Smithson** (๑๓ มีนาคม ๑๘๐๐ - ๓ มีนาคม ๑๘๕๔) และตามจีบอยู่หลายปีก็ยังไม่มีทีท่าจะสมหวัง ซึ่งระหว่างที่เขายังไม่ได้เธอมาเป็นภรรยานั้นก็มีงานเพลงออกมามากมาย

ภาพแกะสลักเทพีมิวส์ ตามคติความเชื่อของปกรณัมกรีก

กระทั่งปี ค.ศ. ๑๘๓๐ ก็มีผลงานอย่าง Symphonie fantastique เพลงที่มี ๕ มูฟเมนต์ ซึ่งใจความหลักเกี่ยวกับความใฝ่ฝันในความรัก ธีมที่เป็นหัวใจหลักคือ 'idée fixe' ที่อาจเรียกได้ว่าความหมกมุ่นหรือความคิดที่ฝังหัวอยู่จนยากจะลืมเลือน ท่อนนี้ได้พรรณนาถึงการได้เป็นที่รักและการได้มีเธออยู่ในทุกช่วงเวลาตั้งแต่แรกรักไปจนถึงวันที่ความตายมาพรากชีวิตไป

ในที่สุดความฝันก็กลายเป็นความจริง เมื่อ Berlioz ก็ได้แต่งงานครั้งแรกกับนางในฝันอย่าง Harriet เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๓๓ ทว่าเมื่อชีวิตจริงไม่หอมหวานดั่งความฝัน หลังใช้ชีวิตแต่งงานร่วมกันหลายปี สุดท้ายนักแสดงสาวก็ติดเหล้า ส่วนคีตกวีหนุ่มก็มองหาแรงบันดาลใจอื่น ๆ แทน

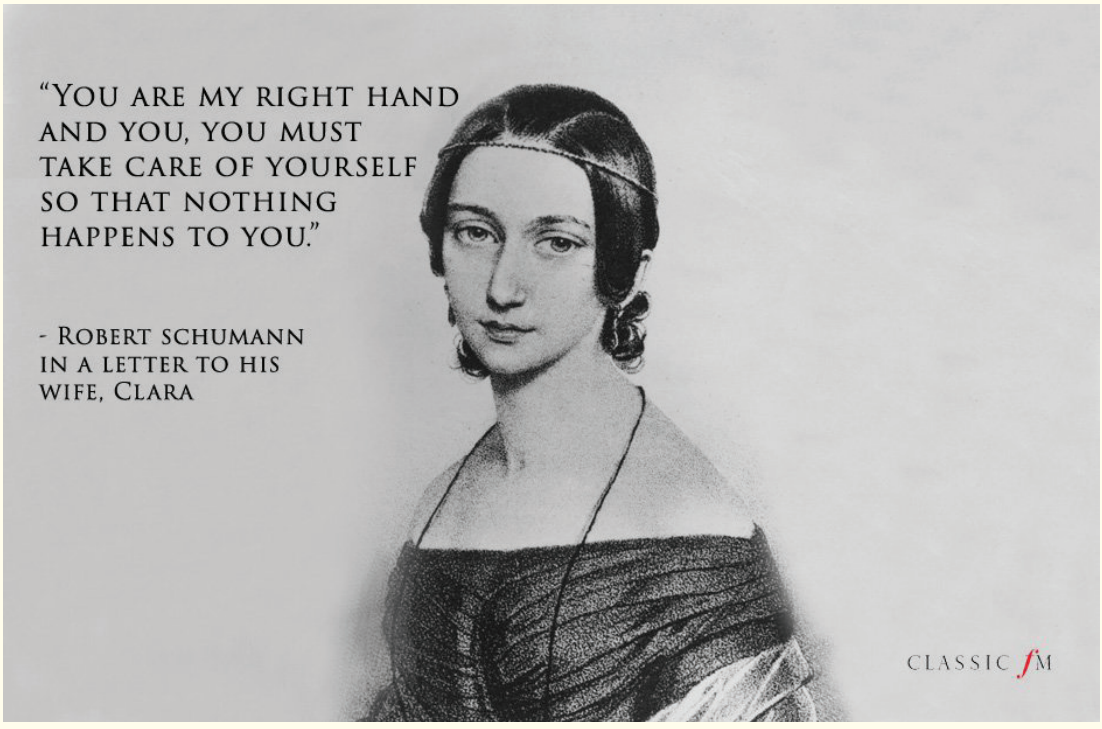
Robert Schumann (๘ มิถุนายน ๑๘๑๐ - ๒๙ กรกฎาคม ๑๘๕๖) คีตกวีและนักเปียโนชาวเยอรมันที่ใครต่างก็เกรงใจ ก็มีมิวส์เหมือนกัน "เธอ" ผู้นั้นเป็นคนดังที่ผู้ติดตามแวดวงดนตรีคลาสสิกเองต้องเคยได้ยินชื่อแน่นอน เธอคนนั้นคือ **Clara Wieck** (๑๓ กันยายน ๑๘๑๙ - ๒๐ พฤษภาคม ๑๘๙๖) นักเปียโนสาวจากเยอรมันผู้มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วยุโรป

หลาย ๆ เพลงสำหรับเปียโนที่โรเบิร์ตประพันธ์ขึ้น ไม่เพียงเขียนเพื่อสาวในฝัน แต่ยังซ่อนสัญญะต่าง ๆ ไว้ จนกลายเป็นจดหมายรักทางดนตรีก็ว่าได้ ทั้งความรู้สึกรักใคร่ที่มีให้ ความรวดร้าวจากการไม่ได้เจอหน้า ความกลัวที่จะสูญเสีย ความฝันว่าสักวันจะได้ครองรักและเป็นหนึ่งเดียวกันในทุกด้านรวมทั้งเรื่องการสร้างสรรค์งานด้วย

เราต่างรู้ว่าสุดท้ายแล้วเขาทั้งคู่ได้ใช้ชีวิตร่วมกัน เป็น Mr. & Mrs. Schumann แต่ดูเหมือนว่าพลังสร้างสรรค์ที่โรเบิร์ตเคยมีคลาร่าเป็นแรงบันดาลใจนั้นจะเลือนหายไป ทันทีที่ทั้งคู่มีลูกด้วยกัน

ทว่าการมีโรเบิร์ตเข้ามาในชีวิตก็จุดประกายพลังสร้างสรรค์ในตัวของคลาร่าเองเหมือนกัน - อย่างในเปียโนคอนแชร์โตที่คลาร่าประพันธ์ขึ้นในช่วงที่เธอยังเป็นวัยรุ่น ก็มีท่อนช้าท่อนหนึ่งที่เหมือนจะแปลงจากท่อน An Anna ในเพลง Piano Sonata No. 1 ของโรเบิร์ต - นั่นทำให้บางทีโรเบิร์ตก็สร้างแรงบันดาลใจให้คลาร่า แม้จะเป็นช่วงระยะเวลาที่ไม่นานนักก่อนที่ความเป็นจริงจะทำให้ความหอมหวานของรักในจินตนาการจืดจางลงไป

อีกคนหนึ่งที่เกิดพลังสร้างสรรค์เพราะคลาร่า ก็คือ **Johannes Brahms** (๗ พฤษภาคม ๑๘๓๓ - ๓ เมษายน ๑๘๙๗) คีตกวีและ

นักเปียโนชาวเยอรมันที่อ่อนวัยกว่าคลาร่านับสิบปี

ในปี ค.ศ. ๑๘๕๓ โยฮันเนสได้พบกับโรเบิร์ตและคลาร่าเมื่อตอนที่เขามีอายุเพียง ๒๐ ปี หลังจากนั้นโยฮันเนสก็เขียนจดหมายไปถึง Mr. Schumann เพื่อถามว่าจะยินยอมให้เขาอุทิศ Piano Sonata No. 2 ให้แก่ Mrs. Schumann หรือไม่

มีการคาดเดากันว่า ความปรารถนาที่ไม่ถูกเติมเต็มของบรามส์ทำให้เขาโลดแล่นในแวดวงศิลปะดนตรีได้อย่างยาวนาน - เขาเองก็แทบไม่ต่างจากโรเบิร์ต ที่มักจะซ่อนสัญญะต่าง ๆ เกี่ยวกับแรงปรารถนาไว้ในงานเพลง แต่ก็เป็นความปรารถนาอันบริสุทธิ์ ปราศจากวัตถุประสงค์แอบแฝง เช่น Piano Trio No. 1 in B Major, Op. 8 ที่สะท้อนความผูกพันอย่างลึกซึ้งกับคลาร่า ซึ่งในหลายปีต่อมาโยฮันเนสก็ได้พยายามขจัดร่องรอยเหล่านั้นออกไป

แม้คลาร่าจะย่างเข้าสู่วัยชรา แต่ก็ยังเป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงให้แก่บรามส์อยู่เสมอ แม้กระทั่งงานชิ้นท้าย ๆ อย่าง Three Intermezzi for Piano, Op. 117 ที่เขียนขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๙๒ เขาก็ได้ส่งไปให้คลาร่าในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ปีเดียวกัน

หากเราเชื่อมั่น สิ่งนั้นย่อมบันดาลใจ

ไม่ใช่ว่าคีตกวีทุกคนจะเกิดแรงบันดาลใจจากสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่ามนุษย์เสมอไป แต่อยู่ในรูปแบบของ "บ้านเกิด"

อย่าง **Fryderyk Chopin** (๑ มีนาคม ๑๘๑๐ - ๑๗ ตุลาคม ๑๘๔๙) คีตกวีและนักเปียโนชาวโปแลนด์ ผู้ที่ผลงานหลายชิ้นเต็มไปด้วยร่องรอยอิทธิพลของดนตรีพื้นบ้านโปลิช

จากการปฏิวัติและเหตุรุนแรงในบ้านเกิด ทำให้โชแปงเดินทางไปยังเวียนนาในวัยเพียง ๒๐ ปี และไม่เคยกลับไปประเทศบ้านเกิดอีกเลย ซึ่งถ้าจะมีคนที่สร้างแรงบันดาลใจ ก็คงเป็น Konstancja Gładkowska นักร้องสาวเสียงโซปราโนชาวโปลิช ที่เป็นแรงบันดาลใจให้บทบรรยายโอเปร่าในเพลง Piano Concerto No. 2 in F minor, Op. 21

หรือจะเป็น **Sergei Rachmaninoff** (๑ เมษายน ๑๘๗๓ - ๒๘ มีนาคม ๑๙๔๓) คีตกวี วาทยกร และนักเปียโนชาวรัสเซีย ผู้ที่มีรากเหง้าและพื้นฐานชีวิตเป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์งาน ไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศ ทิวทัศน์ ภาษา และความคุ้นชินที่เขามีต่อบ้านเกิด ต่างทำให้เราได้สัมผัสสิ่งเหล่านั้นผ่านผลงานที่เขาสร้างสรรค์ขึ้น

เขาเป็นคีตกวีคนหนึ่งที่มีข้อเขียนและบันทึกต่าง ๆ จำนวนมาก แต่หลังการปฏิวัติรัสเซียในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้

เรื่องราวแบบรักสามเส้า เราสามคน ที่ทำให้เกิดผลงานดนตรีมากมาย ก็ถูกนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์เรื่อง Song of Love เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๗ (ที่มา: https://www.imdb.com/title/tt0039850/mediaviewer/rm2320894464/?ref_=tt_md_4)

เขาต้องเดินทางออกนอกประเทศ ก็ทำให้มีข้อเขียนต่าง ๆ น้อยลง แต่ถึงกระนั้นเขาก็เคยแสดงความเห็นไว้ว่า *"หากประเทศของฉันสูญสิ้นลง ตัวฉันเองก็คงสูญสลายไปเช่นกัน"*

หรือในปัจจุบัน ก็มี **Gabriela Montero** (๑๐ พฤษภาคม ๑๙๗๐ - ปัจจุบัน) คีตกวีและนักเปียโนชาวเวเนซุเอลา ที่มี "บ้านเกิดและผู้คนในชาติ" เป็นแรงบันดาลใจในการสรรค์สร้างงาน

ในช่วงที่ประเทศบ้านเกิดของเธอประสบภัยพิบัติน้ำท่วมใหญ่เมื่อปลายปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ตัวเธอเองอาศัยอยู่ที่สเปน และได้ประพันธ์ 'Latin' เปียโนคอนแชร์โตที่เต็มไปด้วยสุ้มเสียงความเป็นอเมริกาใต้อย่างการประสานเสียงอันหนักแน่นและอารมณ์เพลงอันปั่นป่วน

"นั่นไม่ใช่ผลงานที่แสดงออกถึงการโต้แย้งหรือประท้วงในสิ่งที่ฉันเผชิญอยู่... แต่เหมือนเป็นการวาดภาพกว้าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้ ที่มีทั้งเสน่ห์เย้ายวนใจแสนน่าดึงดูดกับเงามืดและภัยธรรมชาติที่ยากจะรับมือ"

แรงบันดาลใจ มีวันหมดอายุไหม?

คำตอบของคำถามนี้ อาจมีได้หลากหลาย เพราะมันเป็นเรื่องเฉพาะตัวอย่างมาก

Keith Burstein (ค.ศ. ๑๙๕๗ - ปัจจุบัน) นักแต่งเพลง วาทยกร และนักทฤษฎีดนตรีชาวอังกฤษ ผู้มีต้นกำเนิดในตระกูลรัสเซีย เผยว่ามันเป็นไปได้ทั้งการที่คนที่รักที่สุดมาปรากฏในงานชิ้นนั้น และการที่หากคนนั้นปรากฏในเพลง จะไม่สามารถเสพงานชิ้นนั้นได้อีก หรือคนคนนั้นไม่มีตัวตนอยู่แล้ว แต่ยังมาปรากฏในงาน ไม่ว่าเป็นรูปแบบไหนก็ย่อม

เกิดขึ้นได้ทั้งนั้น

“หรือเขาคนนั้นเป็นเพียงคนธรรมดา และการปรากฏตัวของเขาในเพลงก็เหมือนเป็นการปลอบใจตัวเองว่าสามารถนำพวกเขากลับมาเพียงแค่ได้ฟังหรือบรรเลง... หรือแท้จริงแล้ว เราเองยังไม่เข้าใจแก่นแท้ของตัวเอง”

และมองความเป็นไปได้ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเยียวยาจิตใจตัวเองเท่านั้น

อ้างอิง

https://cadenaser.com/emisora/2017/03/30/radio_alicante/1490897697_198226.html

https://www.grahamsmusic.net/post/the-composer-s-muse

https://www.classical-music.com/composers/who-were-the-muses-who-inspired-the-great-composers/

https://www.classicfm.com/discover-music/latest/muses-the-great-composers/peter-pears/

Yamaha Acoustic Instruments

Bösendorfer
DER KLANG, DER BERÜHRT

YAMAHA
Live with Music

th.yamaha.com YamahaMusicThailand

SCG congratulates Pro May-Ariya Jutanugarn

The winner of LPGA Championships

www.scg.co.th

Cement-Building Materials | Chemicals | Packaging

SCG

Because we believe that your time is precious
We're determined to fulf ill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness

thaibev | www.thaibev.com

MEMBER OF
Dow Jones
Sustainability Indices
In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category – Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev